

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bulev Regele Ferdinánd (József főherceg-ut.) 4. Telefon: 151. — Sürgönycim: Közlöny, Arad. — Az Aradi Nyomda vállalat tulajdona. Kiadása és rotációs nyomás. Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: Évente 840, félévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Kiföldre havonta 50 Lej. több. —; Egyes szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —; (Bucarestben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. —

49-ik évfolyam, 52. szám *

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

* Vasárnap, 1933. március 5

Néma memento

Ma, március hó 5-én újra az urnák elé járul Németország népe, hogy alkotmányos jogát gyakorolja. Ismét egy nap, amelynek hivatalos formalitásai negyvenötmillió német választópolgár számára kell hogy biztosítsák a politikai véleményadás szabad jogát. Március hó ötödikén újra vallomást tesznek a német választó-tömegek: kiket kívánnak beküldeni a potsdami „Hosszu Istálló” történelmi levegőt lehelő falai közé, az új birodalmi gyűlés ideiglenes székházába, hogy ott hivatott képviselői lehessenek a mai német nép célkitűzéseinek, vágyainak és ideáljainak.

Hirtelenben nem is lehet egykönnyen megállapítani, hogy az elmúlt tíz esztendő alatt ezuttal hányadszor választ Németország népe. A német alkotmányos élet differenciáltsága, a parlamentarizmus eddigi széttagoltsága az utóbbi időkben egyre gyakrabban teremtett váratlan helyzeteket, melyeknek konzekvenciáit gyorsuló tempóban vonták le az egymást mind rövidebb időközökben követő kormányok. A lezajlott választások politikai küzdelmei, a birodalmi elnökválasztás, a kancellári pozícióért folytatott harcok plakátrengetegei és propaganda-tengereinek kicsapó dagálya szinte észrevétlenül sodorták a politikai élet szélsőségei felé az egyébként józan, rendhez szoktatott, öntudatos és képzett német tömegeket. Ma már higgadtan megállapíthatjuk, hogy ha az utóbbi évtizedben Németország kevesebbszer választott volna, az egymást tépő szélsőséges pártok között nem kezdhetne volna ki oly veszedelmes alaposággal a német nemzettestet a kommunista mákony, amely a világgazdasági válság résein át eddig zavartalanul kuszhatott egyre jobban, egyre halálosabb biztossággal romboló céljai felé, hogy behálózza, megmérgezze a birtoktalan társadalmi osztályok lelkét.

Ma, március ötödikének újabb alkotmányosan sorsdöntő napján teljesen új helyzetben találja a rohanó történelem a negyvenötmillió német választót. A berlini Reichstagpalast kormos falai, üszkös termei mellbevágó váratlansággal döbentette öntudatra az elvek, irányok, jelszavak és célkitűzések örült labirintusában eltévedt német népet. A birodalmi nagyság és a parlamenti népképviselő reprezentatív szimbólumának, a birodalmi gyűlés palotájának bűnös tönkretétele minden ellenpropagandánál erőteljesebb és hatásosabb érveléssel mutatott rá a végzetes biztossággal fenyegető jövőre: ilyen üszkös romhalmazzá válhatik az egész német birodalom, ha isteni, vagy földi hatalommal le nem török az országot aláadás, földalatti kommunista propagandát. A Reichstagpalast milliós értékei elpusztultak a benzinnel öntött lángok között, de ez az óriási anyagi és kulturális értékvesztés abban a pillanatban megérte a történeteket, ha a fellobbanó lángok táncának ördögi fényénél a német nép megpillantotta lábai előtt a tátongó örvényt.

A mai nap németországi eseményei megadják erre a kérdésre a döntő választ negyvenötmilliónyi öntudatos német választópolgár politikai megnyilatkozása útján, mert ma nem egy közönséges kormányváltásról van szó, hanem egy olyan rendszerváltozásról, amely vagy a rendet vagy a felforgatást tüzte ki céljául. Nem lehet kétséges Európa feszülten figyelő népei előtt, hogy a rendhez szokott német polgárság, a fegyelmezettség jegyében szervezett német munkásosztály azt a politikát támogatja, amely az építőmunka programjait írta zászlajára szemben a rombolás, a bomlasztás féktelenkedő terror-lovagjaival. A negyvenötmilliónyi német választó-

Végsőkig feszült a választási izgalom Németországban

Gyilkos golyók zavarták meg a horogkeresztesek fáklyás-felvonulását -- Bécsi szenzáció Hitler diktátorságáról -- A müncheni érsek Hitlerék ellen foglalt állást -- Hitler „a vérző határon” beszélt a német néphez „Ébredő nemzet napját” ünnepelték ma Németországban

A március ötödikét megelőző napon a végsőkig feszült a választási izgalom Németországban. A választási agitáció hatalmas crescendo-ban ért véget: a nemzeti-szociálista rohamcsapatok grandiózus felvonulást rendeztek úgy a főváros, mint a nagyobb vidéki városok uccáin, a német falvak között, a kimagasló hegycsúcsokon fáklyafények, pásztorlécok lobbantak fel, annak a szimbólumképpen, hogy március ötödike után új era, új rendszer kezdődik Németországban. A mai nap folyamán is ismételt összejelések robbantak ki a szélsőjobboldali és baloldali pártok tagjai között és ezek az összecsapások előre vetik véres árnyukat a hodnapi nap eseményeire is, amelyeknek kísérőjeként — a hangulatból és az agitációból ítélve — minden valószínűség szerint a puskaropogás fogja képezni.

Egy év leforgása alatt hatodszor járulnak a német tömegek az urnák elé. Az új német birodalmi gyűlés képe előreláthatólag lényegesen különbözni fog a legutóbbtól. Hitlernek azt a tegnapi kijelentését, hogy az új Reichstagban nem lesz helye azoknak, akik a nemzeti érteket megtagadják, egyes lapok úgy kommentálják, hogy a kormány a birodalmi gyűlés összehívása előtt a kommunista pártot feloszlatja és a kommunista képviselők mandátumait megsemmisíti.

Váratlan sortűz a háztetőkről

A mai németországi eseményekről berlini tudósítónk egyébként a következőket jelenti:

A horogkeresztesek fáklyás felvonulása alatt az egyik helyen a tetőablakokból és a pinceablakokból váratlanul lövések dördültek el. A golyók egy nemzeti szociálistát és egy nézőt megöltek, tizenegy embert pedig súlyosan megsebesítettek. Kölnben a nemzeti szociálisták és a rendőrök között véres összeütközésre került a sor. A lövöldözés során mindkét részről többen súlyosan megsebesültek.

„Katholikus ember csak katolikus pártra szavaz”

A német katolikus püspökök konferenciát tartottak és táviratilag kérték Hindenburgot, hogy a választások szabadságát biztosítsa. Hindenburg erre vonatkozólag válaszában kötelező ígéretet tett. Faulhaber müncheni érsek pásztorlevelet intézett a német katolikusokhoz. A pásztorlevél figyelmeztetést tartalmaz, hogy *katholikus ember csak katolikus pártra szavaz, vagy olyan pártra, amely a katolikus vallás szabadságát biztosítja. Ezzel a püspök a centripárt mellett és Hitlerék ellen foglalt állást.*

Papen helyettes kancellár a választásokat megelőzőleg Stuttgartban beszédet tartott, a melyben kifejtette, hogy a weimari alkotmány szerinte az volt a legnagyobb hibája, hogy nem számolt az egyes szövetségi államok különleges helyzetével. Nagy szellemi átalakulásra van szükség a német nép számára. A kormány nem akarja a népet a szabadságjogoktól megfosztani: ellenkezőleg, ezeket mindenki számára biztosítani kívánja.

*A baloldali pártokat az őket megillető ke-
retek közé akarja szorítani.*

A baloldali pártok különben most azt aratják, amit éveken át vetettek. Hannoverben *Seldte*

polgár lelkében ma is ott harsog a „Deutschland, Deutschland über alles” minden nagyra-
vágó akkordja és bárki legyen, aki megtisztítja számára a munka gázbombás, drótkadályos útjait, bárki legyen, aki rendet teremt és meg is tudja tartani azt — ezt az erőt, ezt a hatalmat szívvel-leléssel, teljes odaadással és lelkesedéssel követi. A német március sorsdöntő napján ezzel az elhatározással sorakoznak föl az urnák elé a német dolgozók és dol-

miniszter beszélt és hangsúlyozta, hogy a március ötödiki választásokon dől el, hogy elég érett-e a német nép.

*A birodalmi kormány 20 ezer márka jutalmat tűzött ki azok részére, akik a Reichstag felgyújtójának cinkosait kézre-
kerítik.*

A nemzetiszociálista párt agitációja egyébként ma tetőfokát érte el. Hitlerék mindent elkövetnek, hogy a választások 51 százalékát biztosítsák a kormánypártnak. Hitler ma repülőgépen Keletporoszországba utazott és utolsó választási beszédét Königsbergben tartja meg. A színhely a lengyel korridorok szélén. A berlini Barna Házban hatalmas sürgés-forgás tapasztalható, a palotán óriási horogkeresztes zászló leng és transzparenszok vésik bele a berlini éjszakában a Hitler-párt jelmondatait. Hugenbergek választási helyiségei körül is nagy élénkség uralkodik, itt fekete-fehér-piros zászlók lengenek. A többi pártok hivatalos helyiségeiben ezzel szemben feltűnően nagy a csend. Hitlerék egyébként uralmuk néhány hete alatt annyira kiépítették hatalmi pozíciójukat, hogy a választások eredményének csupán erkölcsi értéke lehet, de a politikai helyzet kialakulását nem befolyásolhatják.

Hitler beszél a „vérző határon”

Ma délután 2 órakor Hitler leszállott repülőgépevel a fekete-fehér-piros zászlókkal fellobogóztató königsbergi repülőtérré. A repülőtéren a rohamcsapatok, véderő-csapatok és acélszakosok diszszázadai fogadták a kancellárt és kíséretét s a diszgyenruhás századok mögött az emberek ezrei állottak. A tömeg a repülőgépen érkező Hitlert ünneplésben részesítette. A megérkezés után Hitler alvezére, Göbbels nagy rádióbeszédet mondott. Hangsúlyozta, hogy meggyőződése szerint a nemzeti felemelkedésnek ez a legnagyobb történelmi

gozni akarók milliói, hogy ujja teremthessék mindazt, amit eddig megsemmisített a mestersegesen szított polgárháború és a moszkvai dollár kárhozatba-döntő káprázata. Néma memento-ként magaslik eléjük a berlini Reichstag koromszennyes homlokzata, a pusztítás-néma szimbóluma. S a német választók nem felejtik, hogy Berlinton keletre hogyan roskadt ugyanilyen üszkös romok alá egy egykor hatalmas nemzet. — J —

Minden ember életében felragyog a szerencse csillaga!

Jöjjön be hozzánk és válasszon, vagy huzzon egy sorsjegyet szerencsés számainkból!

A szerencsés véletlenek nagy szerepe van az életben és igen nagy számban vannak olyanok, akik a szerencsének megkísérlésével szép jövőt biztosíthatnak maguknak.

A Hermes-sorsjegyek a legszerencsésebbek!

Az 5 millió lejes főnyereményt, több száz ezres és több ezer kisebb nyereményt a Hermes sorsjegyei közül húzták ki.

A Hermes bucaresti-i bankház aradi képviselője:

Sándor Iván & Co., Arad

Bulevardul Regina Maria 18. — Telefon 132. (Szabó Albert mellett).

eseménye, ami a közelmúltban Németországban végbement.

— *Ami most Keletporoszországban történik* — folytatta Göbbels emelt hangon — *annak jelképes jelentősége van! Hitler ma este a „vérző határon” beszél a német néphez és hitet tesz politikai meggyőződése mellett!*

A birodalmi belügyminiszter azonnali hatállyal elrendelte a kommunista veszélyre való tekintettel további intézkedésig a szabadban, valamint zárt helyiségben tartandó gyűlések betiltását. A rendelet foglalkozik a nyomtatványokkal és nyomdai termékek megjelenésével is és kimondja, hogy sem falragaszokat, sem röpcédulákat, ezenkívül semmilyen brosúrát vagy hasonlót kiadni tilos.

A német főváros lakossága nagy tömegekben kereste fel a temetőket, ahol a német szabadsághősök síremlékeit nagy ünnepek közepette megkoszorúzták. A Hitler-párt elcseszeltjeinek sirja mellett egész nap díszőrség állott. A holnapi napot a nemzeti szociálisták a Hitler-párt napjának, a nemzeti öntudat, ébredés örömmünnepeként kiáltották ki.

Hatalmas ünnepek a német fővárosban

Szombaton este egyébként soha nem látott látványosságban volt része a német főváros lakosságának. A német nemzeti párt az „Ébredő nemzet napja” alkalmából felvonultatta Berlin uccáin valamennyi hívét. Már a kora délutáni órákban ezrekre menő tömeg gyülekezett a főváros valamennyi térére, úgy hogy az uccákon és tereken többszáz ezer ember szorongott. Összesen 24 téren gyülekezett a felvonulók csapata, amely 19 óra 30 perckor indult meg. A felvonulás utvonulának mindkét oldalán az érdeklődők és rokonszenvezők hatalmas tömege várta a látványosságot. Rendőrséget alig lehetett látni, azonban nagyszámban mozgósították ez alkalomra a segédrendőrséget. A 24 gyülekező tér nem bizonyult elegendőnek és a tömeg azokat az uccákat is teljesen megtöltötte, amelyek a terekbe torkollanak. Amerre a menet elhaladt, a tömeg óriási üdvrivalgással köszöntötte a felvonulók sorait. Rendkívül impozáns látványt nyújtott az Operaház, egyetem és könyvtárpépület által határolt tér, amelyen beláthatatlan embertömeg tolongott. Az uccákat és tereket óriási magnézium-fáklyák világították meg. Az ablakok erkélye, sőt a háztetők is, az érdeklődők ezreitől sötétlettek. A felvonulók impozáns, kigyózó vonala a fáklyafények megvilágításában megragadó látványt nyújtott és amerre a menet elhaladt, egetverő hurrázások, üdvrivalgások kísérték.

Hitler beszél

Amikor Hitler a köingsbergi rádióban megkezdte beszédét, a zsúfolt uccákra mely csend borult: százezrek lélekzetvisszafojtottan vették a vezér szavait. Az uccákon és tereken hatalmas hangszórók közvetítették a kancellár köingsbergi rádióbeszédét.

Hitler beszéde folyamán kritizálta az előző rezsim működését, majd a Mindenható segítségét kérte a nemzeti mozgalom lefolyásához. A tömeg sokáig ünnepelte a berlini uccákon a nemzeti mozgalom vezéreit.

A késő éjszakai órákban érkezett jelentések szerint a német birodalom minden városában, a legkisebb faluban is nagy ünnepek közepette lélik meg az „Ébredő nemzet” napját. Bajorországban a legimpozánsabb külsőségeket öltötték az ünneplések. Hooftól Passauiig a hegyeken örökzöld fák lánca lobogott az éjszakában. A berlini tüntető felvonulás a legkisebb zavar nélkül folyt le.

A rendőrségnek egyetlen egyszer sem kellett fegyverét használnia, bár a kommunisták részéről történtek incidensek, provokációk, azonban minden esetben erőszak nélkül sikerült azokat elfojtani. A hatalmas tömegben számos uccai szerencsétlenség történt. Egy embert a villamos halálra gázolt, míg nagyon sok autó és egyéb járművek alá kerültek.

Párisból jelentik: A francia kommunisták vasárnap este hatalmas uccai tüntetéseket terveznek a német választások alkalmából. A tüntetések színhelyét a nagy körutakat jelölték ki. A rendőrség minden óvintézkedést megtett a közrend fenntartására, azonban a francia fővárosban a tervbevetett tüntetések miatt igen nyomott a hangulat.

Az Excelsior egyébként úgy értesül, hogy Hitler a választások után Genibe

Fantasztikus hírek Hitler diktátorságáról és Hindenburg távozásáról

Bécsi jelentések déli szenzációként közlik azt a hírt, hogy Hitlert délután diktátorrá kiáltják ki. A lapok berlini értesülése szerint, Hindenburg ma reggel elhagyta a fővárost és a birodalom minden részéről Berlinbe koncentrálik a nemzetiszocialista rohamcsapatokat. A fenti hírek természetesen még megerősítésre szorúlnak.

Rádió közvetíti a németországi választások eredményeit

A budapesti stúdió vasárnap este, romániai időszámítás szerint 8 óra 30 perckor adja le első beszámolóját a német választásokról. A szavazatok összeszámlálása Berlinben délután 6 órakor, romániai időszámítás szerint este 7 órakor történik. A budapesti stúdió itteni időszámítás szerint 8 óra 45 perckor kez-

dődő előadásának második felvonása után, körülbelül 10 óra 30 perckor már részletes eredményeket ad a német választásokról, majd 11 óra 45 perckor a Labriola-variété, később a cigányzene közvetítésének megszakítása alatt félóránként újabb jelentéseket közöl. Éjfélkor, tehát romániai időszámítás szerint éjjel 1 órakor összefoglaló jelentést ad le a budapesti stúdió a német választások eredményéről.

Megkezdődött a segesvári szövetgyár a tavaszi vásár!

Legjobb, legolcsóbb és legutolsó divat minták. — Vásárlás előtt saját érdekében mindenki tekintse meg dusan felszerelt, nagyválasztóku raktárunkat!

VAJDA BELA,

Arad, Str. Alexandri No. 1.
Bejárat: Bulev. Regina Maria.

Borzalmas öldöklés után a japánok elfoglalták Jehol fővárosát

Pánikszerűen menekülnek a kínaiak -- Uccai harcok óriási veszteségekkel

Tokióból jelentik: Japán jelentések szerint a japán csapatok pénteken este elértek Jehol tartomány fővárosához, Cseng de Fu-hoz. Pingesau előváros elfoglalása alkalmával véres harcokra került sor a kínai és japán csapatok között. Mindkét részről óriási a veszteség. A japán csapatok pergőtüze nyitotta meg az offenzívát, a melyet a kínaiak kitarotán állottak. Ezután rohamra került a sor, amelynél véresebb kimenetelt nem jegyzett fel a keleti háborúk krónikája. A tartomány fővárosától ötven kilométerre fekvő egyik kisebb város elfoglalásánál a japánok uccáról-uccára szorították ki a kínaiakat, akik kézi-gránátokkal és füstbombákkal védekeztek. Előbb japán felderítő repülőgépek jelentek meg Jehol tartomány fővárosa felett és a repülőjelentések arról számoltak be, hogy a kínaiak fejvesztetten menekülnek a városból. A beérkezett hírek alapján a japán csapatok megkezdtek a főváros megszállását. A japánok legnagyobb meglepetésére a város uccáin, a házakban és a háztetőkön gépfegyver és rohamosztagok voltak elhelyezve. Borzalmas közelharc fejlődött ki, amelynek mindkét részről több ezer áldozata van.

A japán főparancsnokság később érkezett hivatalos jelentése szerint a japán csapatok ma elfoglalták Jehol tartomány fővárosát. A japán haderő tizenhatszáz kínait, köztük hat tábornokot, foglyul ejtett. A kínaiak a visszavonulás során a rakétákat és a hidakat felrobbantották. A japánok elfoglalták Liang-Jun várost is. Lu-Lian parancsnok Peking felé tart, mert itt akarja koncentrálni azokat a szétszórt kínai csapatokat, amelyek a japán repülőgépek bombái elől pánikszerűen menekülnek.

A kínai csapatok Jehol tartomány fővárosának eleste után hanyathomlok menekülnek délnyugati irányban. A hátráló kínai csapatok ma már a Nagyfalon belül táboroznak. A japán vezérkar híradása szerint, a japánok nem szándékoznak túllépni a kínai falat, csupán repülőgépeik tartanak a Nagyfal felett felderítő szolgálatot, a kínaiak hadmozdulatainak megfigyelése szempontjából, hogy a kínai csapatok nem készülnek-e az ellenállásra.

utazik, ahol bejelenti Németország felfegyverkezését, hangsúlyozza azt a szándékát, hogy érvényt akar szerezni Németország fegyverkezési egyenjogúságának.

„Németország Európát kész helyzet elé állítja”

Párisi jelentés szerint Neurath külügyminiszternek az a beszéde, amelyben bejelenti, hogy Németország biztonsága veszélyben forog, francia politikai körökben nagy feltűnést keltett. A lapok Neurath beszédét élénken kommentálják. A Petit Parisien a birodalmi külügyminisztert azzal vádolja, hogy hamis számadatokat terjesztett a leszerelési konferencia elé Franciaország és szövetségeseinek katonai tulsúlyáról. A lapok hangsúlyozzák, hogy nem lehet már arra számítani, hogy Németország aláírjon egy olyan egyezményt, amely szerint az államok egymást közösen segítik.

El kell készülni arra, hogy Németország Európát kész helyzet elé állítja.

Ennek a veszélynek az elhárítására szükséges lenne egy gyors francia, angol és amerikai összefogás.

Berlinből érkező hírek szerint Párisban elterjedt az a hír, hogy több menekült német kommunista a francia fővárosban akar letelepedni. A ma esti jobboldali lapok természetesen élénk óvást emelnek a német kommunisták letelepedése ellen.

Százezrek jelenlétében iktatták be Rooseveltet, az Egyesült-Államok elnökét

— Rádió közvetítette az elnökavató ünnepségeket egész Európában —
„Cselekedni kell, még pedig a leggyorsabban,” mondotta Roosevelt

Hatalmas keretek között történt meg az az elnök beiktatása. Hoover és Roosevelt ma együtt a Capitoliumba hajtottak. Odamenet a gépkocsiban Hoover Roosevelt jobbán foglalt helyet, miután Roosevelt beiktatásáig hivatalosan még ő az elnök. Az uton hatalmas tömegek ünnepelték az új elnököt, valamint a távozó Hoovert is. A Capitoliumban Hoover utolsó elnöki intézkedéseként megtagadta hozzájárulását a gyapottermelés korlátozásáról szóló törvényjavaslathoz, majd Roosevelt letette az esküt és elmondotta elnöki beszédét. Tudtul adta, hogy gondoskodott megfelelő eszközökről az esetre, ha teljes, korlátlan hatalmát kellene igénybe vennie az ország érdekében.

— Cselekedni kell, — mondotta — még pedig a leggyorsabban — majd kifejtette, hogy gondoskodnia kell elegendő mennyiségű, de egészséges iparról. — Be kell ismernünk, — folytatta — hogy ipari központjaink termelő képessége tulszaporodott. Meg kell kezdeni egy az egész nemzetre kiterjedő akció megindítását az ipar célszerű kiaknázására. Célunk elérése érdekében megnyitjuk a mezőgazdasági termékek emelésére irányuló akciónkat is.

Ezután a bank és hitelszervezetek tökébruházásainak szigorú ellenőrzésével kapcsolatban adott programot Roosevelt, aki kijelentette, hogy nem szabad többé más nemzetek pénzével spekulálni, hanem a sajátjukból előteremteni a pénzügyi helyzet megoldását.

— A világpolitika terén a jószomszéd politikáját ajánlom! — fejezte be beszédét az új elnök nagy ováció közepette.

Roosevelt elnöki beszéde az egész országban nagy hatást keltett. Általában elismerik, hogy a rendkívüli idők rendkívüli intézkedéseket követelnek. Roosevelt ugyanis kijelentette, hogy a törvényhozást rendkívüli ülészakra hívja össze. Valószínűnek tartják, hogy a kongresszus már kedden összeül.

A beiktatás rádióközvetítése

Az idő és tér megsemmisülésének illúzióját keltette az amerikai elnökavató ünnepségek rádióközvetítése. A budapesti stúdió ma este Berlineen keresztül közvetítette Roosevelt elnök beiktatásának nagyszabású ünnepségeit. Franklin D. Roosevelt hangja, tele szónoki tüzzel, impozáns komolysággal szólalt meg az Aradi Közlöny rádiófülkéjében és lelkes hallgatósága állandó tetszésnyilvánításaitól kísérve, elmondta elnöki beszédét. Amerikai időszámítás szerint déli 12 órakor — nálunk 20 perccel előbb — kezdett bele az amerikai demokráta-párt győzedelmes elnöke a Capitolium előtti dombon. A felállított dísztribünön 40 ezer néző szorongott, közöttük a közéleti kiválóságok, valamint a külföldi diplomáciai kar és hivatalos funkciókat betöltő testületek előkelőségei. A főútvonalakon százezrek állottak és a tömeg számára hatalmas hangszórók közvetítették az elnök beszédét.

Külföldi országokból 250 ezer látogató érkezett az ünnepségekre, úgy, hogy a felvonuló tömeg két kilométer hosszúságban kigyózott a Capitolium felé. Az elnök a kongresszus épü-

ÉRTESÍTÉS!

Ortopéd-és divatcipészetemet

március 1-től

Str. Romanului 1. sz. alá helyezem át

(SELECT-mozgó mellé.)

Szíves pártfogást kér:

ILICA GYÖRGY

letéből a Fehér Házba vonult kíséretével. A díszmenetet a szárazföldi és légi haderő századai vezették be, majd a nemzetőrség, frontharcosok és cserkészek csapatai következtek, összesen mintegy 100 fuvós zenekarral. A menetben képviselve voltak Amerika fontosabb iparágai, amelyek jelképes csoportokban impozáns látványt nyújtottak. Felvonultak ezenkívül Amerika történelmét jelképező csoportok is, művészi összeállításban.

Franklin D. Roosevelt esküjét egy régi hollandi bibliára tette le. Ezt a bibliát egyik őse 1644-ben vitte magával New-York-

Tavaszi női és férfi szövet üidonságok megérkeztek

Legjobb minőségek.
Legolcsóbb árakban.

585

L. SCHUTZ Posztóáruházában.

Kérem kirakataimat megtekinteni!

ba. Óriási, a kelkesedés tetőfokán állott ováció közepette mondotta el Roosevelt elnöki beszédét.

Pacha Ágoston dr. püspök Aradon

A megyéspüspök fiz esztendő jubileuma.

Dr. Pacha Ágoston megyés püspök ma reggel autón Temesvárról Aradra érkezett. A püspök aradi látogatása ezuttal az iskoláknak szól: sorra látogatja tanuló hiveit, a katolikus tanuló ifjúságot. Első útja természetesen az aradi Minorita-rendházba vezetett, majd a Notre Dame-iskolanővérek intézetében tett látogatást, ahol élénken érdeklődött a növendékek tanulmányai, haladása iránt. A délután folyamán magánlátogatásokat intézett el a

püspök, majd a minoritáknál szállt meg. Dr. Pacha Ágoston minden valószínűség szerint vasárnap és hétfőn még Aradon tartózkodik. A katolikus iskolák látogatása során vasárnap délelőtt 9 órakor ünnepélyes misét és szentbeszédét mond a Katolikus Gimnázium tornatermében az ifjúság számára.

A főpásztor személyével kapcsolatban bensőséges ünnepségre készül a bánági és arad-megyei katolikusok. Dr. Pacha Ágoston ugyanis március 12-én ünnepli tíz esztendő évfordulóját annak, hogy átvette a temesvári egyházmegye főpásztori kormányzatát.

— A hitek mondanak el érettem egy Mitatánkot — mondotta a püspök erre vonatkozólag — és aki erre a jubileumra pénzt akar áldozni, adja oda a szegényeknek és a munkanélkülieknek.

A püspök a munkanélküliek felségélyezésére Temesvárnak 10.000 lejt, míg Aradnak 5000 lejt adományozott. A püspöki jubileum tehát kizárólag lelki megnyilvánulásu, egyházi jellegű lesz. Az aradi Minoriták templomában március 12-én, nagybőjt második asárnapján ünnepélyes nagymiséét mondanak délelőtt 10 órai kezdettel. Az ünnepi Te Deumot dr. Lakatos Ottó plébános celebrálja, fényes papi segédlettel.

Szenvedéseimtől teljesen megszabadultam!

Több mint egy évig szenvedtem bal vállfejtetemben időnként igen heves rheumás fájdalmakban. E fájdalmaktól rövid idő alatt, más eredménytelen kísérletek után, teljesen csak az Önök Togat-ja szabadított meg. (Különösen meglepő volt a Togat-tabletták biztos hatása, s az a körülmény, hogy jól türtem. Még napi 9 tablettás adagok sem váltottak ki kellemetlen mellékhatást, [gyomor stb.]) Ezért mindazok részére, kiket ilyen, vagy hasonló fájdalmak kínoznak, a Togat alkalmazása ajánlatos. Puri Norbert, Brassó.

Norbert Puri

A Togat gyors és biztos hatású gyógyszer rheuma, köszvény, idegszába és hátizomfájdalmak, álmatlanság, spanyolnátha és hűléses betegségek ellen. Togat kiválasztja a húgysavat, bakteriumölő, tehát a bajt gyökerében támadja meg.

Több mint 6000 orvosi vélemény. Egy kísérlet meggyőző! Az összes gyógyszerárakban. Lei 52.—

Egész Amerikára elrendelték a bankmoratóriumot

Pánikszzerűen menekül a tőke Kanadába — Hisztériás izgalom az Egyesült-Államok területén — Feléledt a cserekereskedelem

Washingtonból jelentik: Ellenőrizhetetlen hírek szerint az Egyesült-Államok a közeljövőben letér az aranyalapról és az aranykészleteket lefoglalják. A „Daily News” úgy értesítik hogy Roosevelt napok óta bizalmas tárgyalásokat folytat az aranyalap feladásáról. Ezeket a híreket azonban még nem erősítették meg.

Legújabb newyorki jelentések szerint egész Amerikára elrendelték a bankmoratóriumot. A zárlat egyelőre három napig tart és azt Roosevelt hivatalbalépésével okolják. Ez az intézkedés egyébként az aranyalapról való letérés előkészítését jelenti. Illetékes körök hangsúlyozzák, hogy a dollár árfolyamát minden körülmények között meg fogják védeni.

A bankzárlat idejére előreláthatólag a tőzsdét is bezárik. Az izgalom és a pánik most már a hisztéria jeleit viseli magán.

A tőke feijesztetten menekül Kanadába. A tegnapi és a mai nap folyamán fegyveres őrséggel kísért páncélautókon szállítottak hatalmas arany- és értékpapírmennyiségeket az Egyesült-Államokból Kanadába. A napi élet szinte teljesen megbénult a bankzárlat következtében. Az amerikai ember tudvalevőleg rendszerint kevés pénzt

hord magánál és csekkel fizet. Ez a fizetési mód szer most a bankzárlat idején, lehetetlenné várt. Ez a körülmény a cserekereskedelem feléledésére vezetett:

az orvosok ebédért vagy vacsoráért rendelnek, a bridzset pedig a társaságok burgonyába játszik.

CORSO-mozgó mai műsora!

3. 5, 7 $\frac{1}{2}$ és 9 $\frac{1}{2}$ órakor!

QUO VADIS?

NERO császár szerepében EMIL JANNINGS
Minden idők leghatalmasabb hangosfilmje!
A 3 órai előadás (Quo Vadis) 10 és 20 lejes helyárrakkal!

Ma d. e. 9 $\frac{1}{2}$ órakor!

Iskolai előadás kizárólag diákok és diáklányok részére (QUO VADIS?) JEGY LEJ 10.—

Ma d. e. 11 $\frac{1}{2}$ órakor! MATINÉ!

EMIL és a DETEKTÍVEK!
FRITZ RASP és 300 gyermek remél ebben a filmben, amely úgy felel meg a kíváncsiságnak, mint gyermekeknek a legnagyobb élmény!

Milliomos aradi vezérigazgató súlyos anyagi gondokkal küzd

Tragikus közgazdasági regény 1933-ban -- Hatmillió érték kihasználatlanul -- A perek lavínja egy megszüntetett vállalat körül

Közgazdasági regény 1933-ból. Egy évtizedes multu, jőnévű aradi gyárvállalat története, amely elmondja, hogyan függ Mohamed koporsójaként a levegőben két esztendő óta egy milliókat érő, jobbsorsra érdemes vállalkozás. Ha valaki egyszer meg akarja írni az utóbbi néhány esztendő gazdasági regényét, figyelmébe ajánlom az *Aradi Vasipar Rt.* történetét, amely pregnáns kifejezője, példaképe annak, hogyan mehet valaki tönkre, minden becsületes munka dacára.

Arad egyik legrégebbi gyárvállalata, az *Aradi Vasipar Rt.*, melynek élén *Gedeon János* vezérigazgató állott esztendőken keresztül és igyekezett becsületes munkával nagygyárrá fejleszteni vállalatát. A részvénytöbbség az ő és családja kezében volt, tehát terveit megvalósíthatta. A vállalatnak a volt Erdélyi Hitelbanknál volt folyószámlája és a krízis beálltával mindjobban igénybe kellett venni a bankhitelt. A pénzügyi kétmillió hitelt ajánlott fel, ha a Vasipar Rt. megengedi, hogy az összeget betáblázzák a gyárra. Ilyen alapon létre is jött a megállapodás.

Kettős foglalás a gyár ellen

A viszonyok egyre rosszabbodtak, a megrendelések fogytak és az inkasszó megállott. Már konverzióról beszéltek akkor, bár a törvényt még nem szavazták meg. Az Erdélyi Hitelbank jogutóda, a *Bancara Romana* felmondta a kölcsönt. A gyár nem tudott fizetni. Hiszen neki sem fizettek semmit. *Átengedte kiinn-*

levőségeit, kétmillió lej értékben. A Bancara megpróbálta behajtani azokat, ami azonban nem sikerült. A pénzügyi erre peresítette követelését a Vasiparral szemben, másfél millió lej értékű váltót nyújtott be a bírósághoz. Végrehajtotta a gyárat. *Gedeon vezérigazgató* hónapokon át harcolt, titáni küzdelmet vívott a kérésért. De aztán feladta a további csatározást, 1931-ben elhatározta, hogy *leállítja a gyárat.* Először egy nagy tőkecsoporttal tárgyalt a Vasipar átadásáról, de a tőkecsoport visszalépett az üzlettől és a vezérigazgató a többi részvényessel egyetértően a likvidálást határozta el. A bank ezzel szemben lefoglalta követelése fejében a gyárat és miután *Gedeon vezérigazgató* úgy látta, hogy minden veszni készül, elhatározta, hogy menteni próbálja azt, ami még menthető. Esztendőken keresztül vezette a vállalatot és nem vette fel a fizetését, mert indított tehát a Vasipar Rt. ellen, elmaradt fizetéséért. *A bíróság egymillió 300 ezer lejt ítélt meg és Gedeon foglaltságát is vezetett be az összeg erejéig.* Most már ketten foglaltak, a Bancara Romana és *Gedeon vezérigazgató.*

Pénzhez azonban nem juthat egyik sem, mert a bank nem engedi meg, hogy a vezérigazgató követelése fejében eladja a lefoglalt áruraktárat, sőt abba sem egyezik bele, hogy az áruraktárat megtegyék el-összák.

A raktár tehát kettős foglalás alatt áll. De pénz — az nincs. Foglaltság alatt áll a nagyértékű gyártelep, a gyártott kész áru, gépek, kűnlevőségek, a Vasiparban zárgondnok ül — és Arad egyik nagyvállalatának sorsa, Mohamed koporsójaként lebeg a levegőben. *Sem megszüntetve, sem tovább folytatni nem lehet, amíg a perek egész lavínjával nem végeztek.*

A raktárban levő áru körülbelül másfél millió lejt ér, a kűnlevőség meghaladja a kétmilliót, a gyár épülete és telke másfél milliót ér, míg a gépek értéke is körülbelül egymillió lejt tesz ki. *Hatmillió érték tekszik kihasználatlanul, porosodva a Mikes Kelemen-ucca egyik hatalmas telepén és senkisének tud vele, mit kezdni.* A *Gedeon-család* birtokában a gyár részvényeinek nyolcvan százaléka van, tehát jog

„RENAISSANCE“

divatáruház (volt Fótér)

tisztelettel értesíti vevőközönségét, hogy tavaszi szövetujdonságai

Kabátanyagok,

(angol és francia faconra)

Costüm és ruhaszövetek,

Divatselymek,

**óriási választékban
raktárra érkeztek.**

Teljes tisztelettel:

**„Renaissance“
divatáruház**

szerint a hatmillióból közel ötmillió lejt illet meg őket. Sőt, ha a bank hozzájut 1 millió 700 ezer lejt kitevő követeléséhez, még mindig tekintélyes érték marad és kilátás nyílna arra, hogy az *Aradi Vasipar* tovább folytathassa működését. Ez a kilátás azonban egyre távolabb repül, mert a perek és költségek egyre szaporodnak és az a veszély áll fenn, hogy ebből a lavínból már csak egy romhalomz kerül napvilágra. Ha csak a józan megfontolás idejében meg nem menti a szituációt.

Mindennapos harc a megélhetésért

Gedeon vezérigazgató körülbelül ötmillió vagyon van — papíron. De a vezérigazgató több évtizedes becsületes munka után ma kölcsönöket kénytelen szerezni, miután azt a vegyi eljárást, amely élelmiszerekké, megélhetési cikkeké változtatja át a részvényt papírokat, még nem találták fel. *Gedeon vezérigazgató*, aki régebben naponként sakkozott az egyik aradi kávéházban, ma már nem látható ott. Nem telik a költségekre. Egész életén át dolgozott, szerényen, visszavonultan élt, gyűjtött — hogy eljusson idáig.

Bocsánat vezérigazgató ur, a regény teljességéért ezt is meg kellett írni.

A vaskasszában pedig fekszenek a részvénykötvények, milliók számjegyekkel. És a milliomosnak megélhetési gondjai vannak... 1933. . . .

Marosi Rudolf.

Haláloskimenetelű kardpárbaj Bécsben

Két állatorvos vivta a véres kardpárbajt

Bécsből jelentik: Nagy feltűnést keltő halálos párbaj ügyében folytat érélyes vizsgálatot a bécsi rendőrség. Az eset szereplői állatorvosok, akik mindketten a nemzeti szocialista párthoz tartoznak.

A Józsefvárosi klinikára tegnap délelőtt életveszélyes sérülésekkel egy férfit szállítottak be, aki néhány órai borzalmas kínlás után meghalt. Nem sokkal később jelentkezett a klinikán az elhunyt felesége és kijelentette, hogy férje dr. *Torser Vilmos*, 40 éves burgenlandi állatorvos, akit súlyos szerencsétlenség ért. Értesülése szerint férje az egyik kávéházban vízeskorsóval a kezében elesett és az üvegcserepek összevágták testét. Mint mondotta, ő csak most értesült az esetről. Az eset rendkívül gyanús volt a klinika orvosai előtt és ezért értesítették az ügyészséget. A lefolytatott vizsgálat a következő szenzációs eredménnyel végződött:

Kiderült, hogy *Torser Vilmos dr.* a Teutonia német diákegyesület vívótermében nehéz kardokkal, a legsúlyosabb feltételek mellett párbajt vívott dr. *Mehler*, ugyancsak burgenlandi állatorvossal. A két állatorvos mintegy

féléve haragos viszonyban állott egymással, ami tulajdonképpen abból indult ki, hogy egy-azon helységben konkurrensok voltak. A párbaj során *Torser dr.* több súlyos vágást kapott, azonkívül három bordája eltört. Mint-hogy a párbaj Ausztria területén szigorúan tilos, a rendőrség *Mehler dr.-t* letartóztatta és a bécskörnyéki törvényszék fogházába szállították. A nem mindennapi eset az osztrák fővárosban nagy feltűnést keltett.

Huszonötezer dollár értékű rádió a szemében

Budapestről jelentik: Rendkívül érdekes ügy tartotta izgalomban napokon át a budapesti Új Szent János-kórház igazgatóságát. A kórház ötszáz milligramm rádiummal rendelkezik, amelynek 25 ezer dollár az értéke. Legutóbb a rádiumot egy beteg nő karján helyezték el, aki azonban, — mint utóbb kiderült, — fájdalmában a rádiumot a bőr alól kitépte és a szemébe dobta. A szemetet elégítették, de a rádiumot szerencsére ma sikerült a hamuban megtalálni. Az értékes elemnek a tűz csak kis százalékban ártott.

Az utazó, inkább mint bárki, rászorul a pihenésre és csendre! A hosszú utazások fáradtsága igazolja az utazó azon óhaját, hogy jó, tiszta ágyban pihenjen, anélkül, hogy nyugalmát zavarják. Amikor az utazó egy héten át utazott és Bukarestbe is elviszi tüzetli utja, türelmetlenül várja megérkezését, mert tudja, hogy ott végre kipihenheti magát.

Valóban, a bukaresti Grand Hotelben ugyanaz a kényelme van, mint odahaza. Itt várja tágas szoba, tiszta ágy, fürdő, telefon, meleg és hideg víz a nap bármely órájában, lift, vagyis mindaz, ami könnyebbé teszi hivatását.

Az elegáns hall, a szálloda intim szalonja, valamint a főváros legnagyobb és legelegánsabb étterme, *Grigoras Dinicu* mester zenekarával és a *Hönigsberg-Seidman* jazzbanddel rendelkezésre állanak és lehetővé teszik, hogy ebben a barátságos környezetben barátait meghívja és üzleteit lebonyolítsa.

A bukaresti Grand Hotel a főváros kellős közepén fekszik, a *Calea Victoriei*, a *Str. Lipsocani* sarkán, a főváros legnagyobb áruháza, az „Aux Galeries Lafayette” mellett. A Grand Hotel az idővel halad. Jelszavunk: kényelem, elsőrangú kiszolgálás, kifogástalan tisztaság és olcsó árak.

Szobaárak 130.— lejtől kezdve.

Vihar egy letartóztatott cuzista képviselő miatt

Heves jelenetek a parlament mai ülésén --- A kékinges képviselő a hadbírótság elé kerül

A pénzügyminiszter betérjesztette a költségvetést

Bucurestiből jelentik: A Kamara mai ülésén Cuza napirend előtt élesen tiltakozik Ciolac képviselőnek a rendőrségre való idézése ellen, Ciolacot, mint ismeretes őrizetbe helyezték, mert a Kamarában a cuzisták kék ingjében jelent meg az inget az uccán is viselte. Ebben Cuza a képviselő mentelmi jogának megsértését látja, támadja Calinescu alminisztert, mert neki tulajdonítja a letartóztatást és elégtételt követel. Pop C. István elnök igyekszik megnyugtanni a képviselőt és kijelenti, hogy az ügyet kiadja a mentelmi bizottságnak megvizsgálás végett. Zelea Codreanu is fel akar szólni, de Pop C. István elnök leintí:

— Képviselő ur, ezt az ügyet már letárgyaltuk.

Zelea Codreanu: Én nem védeni akarom Ciolacot, hiszen úgy ideológiailag, mint a gyakorlatban különbség van közöttünk, nem is akarom védeni a zöld inget sem (a vasgárda egyenruhája), de meg akarom állapítani, hogy a parlament méltóságán esett osorba, s

vagy adjanak azonnal elégtételt, vagy hagyják el a miniszteri székeket.

Vasilescu Misa bányai többségi képviselő élesen visszautasítja a támadást és közben összetűzésbe keveredik Zelea Codreanuval.

Calinescu belügyi alminiszter a következőkben adja meg a képviselő letartóztatására vonatkozó felvilágosításokat:

— Ciolac képviselő a Bibescu-téren mutatkozott kék inggel és innen invitálták a rendőrségre. Mint méltóztatnak tudni, Bucurestiben ostromállapot van, a katonai parancsnokság rendelete értelmében tilos az egyenruha viselése. Az ügyben különben is a hadbírótság dönt és a Kamarának jogában áll, ha úgy találja, hogy szükséges, megvédeni a képviselő ur mentelmi jogát.

Cuza: Ciolac nem vétett az ostromállapot ellen, ő balciui képviselő és nem viselte ostentatív módon az egyenruhát. Más lett volna, ha ebben az egyenruhában a Calea Victoriei mutatkozik, de így a kék ing viselése mindössze politikai magatartásnak tekinthető.

Leon (lupista) ezután kérdést intéz a közlekedésügyi miniszterhez, milyen stádiumban van a svéd utépítési társasággal való szerződés hatálytalanságának ügye.

Madgearu pénzügyminiszter betérjesztette az 1933-34. évi költségvetést, amelyhez egy második javaslatot is csatolt, amely szerint egy pénzügyi vegyes bizottságot kell szervezni, amely a költségvetés egyes tételeinek miképpen felhasználását ellenőrzi. Ez a bizottság arra is felügyel, hogy az új költségvetés végrehajtásánál hol és miképpen lehetne további megtakarításokat eszközölni. Ez a bizottság a pénzügyminisztérium könyvelőségi igazgatósága mellett működne és elnöke a legfelsőbb számvetőségi főnöke lesz.

Napirenden a Marzescu-féle rendtörvény kibővítésének javaslata szerepel és első felszólaló Zelea Codreanu, aki idézi Maniu, Iunian, Mironescu, valamint a nemzeti-parasztpárt több vezetőjének 1924-ben a Kamara ülésén, a Marzescu-törvény tárgyalása alkalmával elmondott beszédét. A párt vezé-

rei a leghatározottabban a törvény ellen foglaltak állást.

Mironescu: Én nem beszéltem ellene, de ha akarja, mi ezt a törvényt egyetlen törvényjavaslattal hatályon kívül helyezzük és új törvényt adunk az országnak.

Zelea Codreanu a továbbiakban kifogásolja, hogy a törvény sokkal súlyosabb, mint a régi volt és megállapítja, hogy nincs erkölcsi alapon nyugvó konzekvenciája. Nem az egyenruha viselését kell eltiltani, — mondja, — mert ez veszedelmes az országra, hanem a nemzeti ideál hiánya az, amire a nemzetet nevelni kell erre csak az ifjuság képes és ez a törvény az ifjuság ellen szól.

Beldia (többségi): Az ifjuság tanuljon.

Codreanu: Az ifjuság tanul is.

Raduceanu Lohár (szociáldemokrata): A pártja nevében utasítja vissza a javaslatot, mert, — mondja, — a munkásság

Ovomaltine a fokéletes teljes értékű tápszer

MEGGYILKOLTAK és kiraboltak egy dussgazdag uriasszonyt Focsaniban

Megdöböntő felledezés — Hogyan történt a rablógyilkosság

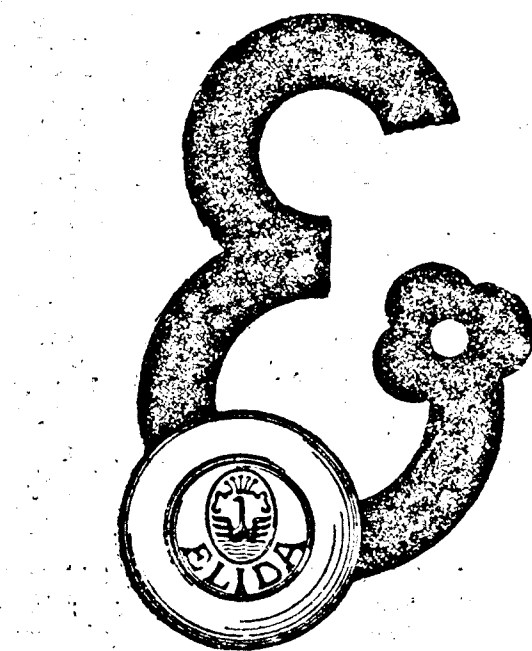
Focsaniból jelentik: Borzalmas rablógyilkosság ügyében folytat érelyes nyomozást a focsani rendőrség bünyügyi osztálya. A rablógyilkosság áldozata Josescu Paulina 65 éves uriasszony, aki a Strada Mincu 1. sz. alatt lakott, teljesen visszavonultan.

A megdöböntő büntényt egy Stefanescu nevű közrendőr fedezte fel tegnap este, aki 10 óra tájban Josescuné háza előtt elhaladva észrevette, hogy a kapu nyitva van. Mivel tudta, hogy az uriasszony zárkózott életet él, feltűnt neki, hogy a késő esti órák ellenére, a ház kapuja nyitva áll. Belépett az udvarra, majd pedig a folyosón végigmelve az előszobához érkezett. Meglepetése csak növekedett, amikor az előszoba ajtaját is tárva-nyitva találta, a lakásban pedig sötétség volt. Felgyújtotta a villanyt, belépett az előszoba mellett lévő hálószobába, ahol megdöböntő látvány tárult eléje.

A ház urnője eltorzult arccal, nagy vértócsában a pamlagon hevert.

Az asztalon egy nyitva hagyott vaskazetta állott, úgy, hogy a rendőr rögtön tisztában volt a történetekkel. Nyomban értesítette a bünyügyi hatóságokat és fél órával később már egy rendőrség, mint az ügyészség emberei a helyszínen voltak. Néhány percen belül már ki is bontakozott a vizsgálatot végző hatóságok előtt a borzalmas eset teljes valóságában s a rendőri bizottság a következőképpen rekonstruálta a büntény lefolyását.

A rablógyilkos, aki ismerte a körülményeket, tudta, hogy Josescuné állandóan egyedül tartózkodik lakásában, este 9 órakor álkulcs segítségével felnyitotta a ház kapuját és ugyancsak álkulcs segítségével hatolt be az előszobába is. Az áldozat ebben az időben a hálószobában tartózkodott és amikor meghalotta, hogy az előszobában zaj van, kisetett. A gyilkos ekkor hirtelen rávetette magát és több ökölcsapást mért a szerencsétlen végű öregasszony arcába, majd pedig, hogy ne kiálhasson, egy sálkendővel betömte a száját,

FÜRDŐSZAPPAN
világhírű

szervezett és fegyelmezett, csak nem szabad konkolyhintőket engedni közéjük.

A Kamara ülése 7 óra után ért véget és hétfőn ül ismét össze.

A támadó ezután bevonszolta áldozatát a hálószobába, ahol a pamlagra fektette.

Josescu Paulina néhány perc múlva megfulladt.

Amikor a merénylő látta, hogy az asszonyban már nincsen élet, az egyik szekrényből elővette a pénzt tartalmazó vaskazettát és az abban talált összeget magához vette. Érdekes, hogy a rablógyilkos, hogy azt a látszatot keltse, mint ha a ház viszonyaival ismeretlen lenne, az egész lakást felforgatta pénzkeresés közben, így akarván megtéveszteni a hatóságokat. Azt, hogy a rablógyilkos tudta, hogy az asszonynak van odahaza nagyobb összegű készpénze, azt bizonyítja az a tény is, hogy az egyik asztalkán lévő ékszer teljesen érintetlen volt.

A rendőrbizottság a hálószobában egy favágó fejszét és egy hosszú kötelet is talált, olyat, amilyent hivatásos hóhérok kivégzéseknél szoktak használni. Nem érdektelen megemlíteni, hogy Josescu Paulina ellen

néhány évvel ezelőtt már hasonló rablógyilkossági kísérletet követtek el,

a tett végrehajtását azonban a szomszédok megakadályozták. A borzalmas büntény a városban nagy feltűnést keltett. Josescu Paulina valamikor óriási vagyoni birtokosa volt. A város környékén két nagy birtoka, házai és szőlői voltak, azonkívül pedig jelentős összegű készpénz felett is rendelkezett, amit most a gyilkos magával vitt.

A focsani bünyügyi hatóságok rendkívül érelyes nyomozást vezettek be a tettes kézrekerítésére, aki a számítások szerint, többszáz ezer lejt kellett, hogy magával vigyen.

Megszűnt a jugoszláv tilalom

a romániai élőállat tranzitójára

Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztérium közlése szerint, Jugoszlávia megszüntette a román állatexportra eddig fennálló tranzit tilalmat.

Olcsó tavaszi cipők beérkeztek

Str. Met'annu **RECLAM** cipőárház-v. Forray-u. 9.

Női divat félcipők 295 lejtől
Férfi fél és magas cipők 325 lejtől
Női egyes pár félcipők 125, 155, 195 lejtért.

Kérjük a házszámra ügyelni, csak az Orbán-cukrászdával szemben. Szíveskedjék kirakatainkat megtekinteni.

Ha tökéletes arc-
ápolást akar csakis **Terézia Felter** kozmetiká-
jába menjen
volt **SZABADSÁG-TÉR 16. ulá,**
ahol egy külföldi hépzett kozmetikus vezetésével
a legmodernebb francia valamint Arden szisz-
tema szerint sok más újszerű kezeléseket kap.

Asbóth Oszkár repülőgépeket akart Aradról szállítani a török hadseregnek...

Aradi műszaki rajzolóból budapesti álmérnök. — A tulzott ambíció
szerencsétlen áldozata

Husz év ködös távlatából méla tekintetű, finom arcélű, intelligens fiatalember rokon-szenves alakja bontakozik ki: az akkor huszonhárom éves **Asbóth Oszkár**, akit a budapesti törvényszék tegnap két évi fogházra ítél és azonnal letartóztatta, mert az általa szerkesztett autólégcsavar bemutatóján ketten elpusztultak. Husz éve annak, hogy az aradi jócsaládból származó Asbóth az apjával együtt innen Budapestre költözött. Édesapja az Arad-hegyalján erdőfelügyelő volt és nyugdíjbavonulása után családjával Aradra jött. A fiatal Oszkár elvégezte az aradi állami reáliskolát. Korán kifejlődött benne a technika iránti hajlam. Akkoriban bontotta ki merész szárnyait Bleriot, a bravuros francia repülő, aki légi mutatványával valósággal lázbaejtette Európát. Asbóth, aki Aradon szorgalmas műszaki rajzoló volt, attól fogva behatóan foglalkozott a repülés technikájával. Minden ismerősének erről tartott meggyőző előadásokat és gyakran mondogatta is:

— Majd meglátják, hogy feltaláló leszek. Még sokat fognak rólam hallani.

Ebben az időben néhány mérnök arra figyelmeztetett, hogy Asbóth körül valami szenzációs rejtély lappang, mert ő állítólag megbízást kapott a török kormánytól — repülőgépek szállítására.

Akkor szerkesztője voltam az *Aradi Közlöny*-nek és természetesen ki akartam fürkészni a rejtélyt. Érdeklődtem Asbóthnál, aki technikai szakértőként kezdett szerepelgetni, különösen a repülőgépről tartott magyarázatai révén. Asbóth kissé zárkózottan felelt a török repülőgépszállításra vonatkozó kérdéseimre. Sokat jelentő szemhunyorítással csak ennyit mondott:

— Erről még nem nyilatkozhatok, de egyelőre megmutatok Önnek valamit.

És kivett a tárcájából egy finom levélpapírt, amelynek balsarkában ott díszelgett a török hadügyminisztérium francia nyelvű koronás hivatali felirata.

— Azt hiszem — sutogta Asbóth — ez sokat mond...

Azt hallottuk, hogy a rendkívül ügyes Asbóth másoknak is ugyanilyen módon mutatta meg azt a finom levélpapírt. Emiatt végighulámzott a korzón, a szórakozóhelyeken, a mérnöktársaságokban, hogy Asbóth repülőgépeket fog szállítani Törökországnak. Ezért elhatároztuk, hogy kiderítjük a tényállást és francia nyelvű levelet írtunk a török hadügyminiszternek, akitől megkérdeztük, hogy az Asbóthnál levő levél repülőgépek szállítására vonatkozik-e és a török kormány Asbóthot foly-

tat-e erről tárgyalásokat? A hadügyminisztérium néhány nap múlva ezt a pársoros választ küldte az *Aradi Közlöny*-nek:

„Az a hír, hogy mi hadseregszállításról Asbóth Oszkárral tárgyaltunk volna, nem fedi a tényeket”.

Ezt a levelet természetesen nyilvánosságra hoztuk és megírtuk, hogy az akkor modernizált török hadsereg franciaországi gyárakban szerzi be a repülőgépeket. A török hadügyminiszter leveléhez fűzött kommentárunk miatt a fiatal Asbóth sajtóperet indított ellenünk, de az később megszűnt.

A tulzott ambíció sajnálatraméltó fiatal áldozata azután elkerült Aradról. Rövid idő múlva vérzapor öntötte el a földet, kitört a világháború, amelyben Asbóth az egyik hadüzemnél kapott beosztást. Sok évig nem találkoztam az aradi műszaki rajzoló komoly tekintetével. És Asbóth most felbukkant a buda-

Dr. Sziklay József, az aradi röpiratbotrány lovagja a temesvári rendőrség fogdájában

Kaucióssikkasztás miatt tartóztatták le — Dr. Sziklay botrányos aradi szereplése — Színész-nőszöketés kábitószerrel

Pársoros temesvári jelentés közli, hogy a temesvári rendőrség kaucióssikkasztás címén letartóztatta Sziklay József dr. ügyvédet. A jelentés szerint Sziklay dr. egész eredeti módon követte el tetteit. Inkasszásokot és irodakisszonyokat vett fel és — ami irodakisszonyok felvételénél egészen szokatlan jelenség — kauciót kívánt és kapott tőlük. Most nyomozzák, mennyit vett fel hasonló címen az élelmes temesvári ügyvéd. Az egyik inkasszáns robbantotta ki a szokatlan esetet. Miután leadta kaucióját, hiába várt arra, hogy végre megbízást kapjon az inkasszóra.

Aradon ismerősen cseng Sziklay József dr. neve. Évekkel ezelőtt igen sűrűn és igen furcsán szerepelt itt és heteken át témát adott a botránykrónikának. Holmi röpiratok idézőinek emlékeztetbe, amelyeket az elmúlt esztendő lehangosabb válsága alkalmával adott ki a lesújtott férj. Ez volt az első — s valószínűleg az utolsó — aradi házasság, amelynek befejezését röpiratokban közölték a közönséggel.

A becsületben megöszült dettai közjegyző és családja viharosan tiltakoztak évekkal ezelőtt, amikor gyermekeik feleségül vette Kádár Gabi aradi színésznőt. De azután kénytelenek voltak belenyugodni a házasságba. Pár héten

„Ki mint vet, úgy arat“, Mauthner
magnál jobbat sehol sem kaphat!

MAUTHNER

ÖDÖN Román Magtermelő és
Magkereskedelmi R.-t.
ARAD, Boulevardul Regele
Ferdinand No. 42.

Legkiválóbb minőségű gazda-
sági magvak :- Legkitünőbb
fűmagvak és fűmagkeveré-
kek. :- Fajtisztá, legmaga-
sabb csiraképeségű konyha-
kerti és virágmagvak. :- Leg-
elsőrendű ma-
dáraleségek. Telefonszám: Arad, 269.
Sürgönyoim. Mauthnerék.

Nagy képes főárjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagyobb rendelésnél előnyárak-
kal szolgálunk!

pesti törvényszéken, ahol az elnök feléje szegezte a szigorú kérdést:

— Miért adta ki magát mérnöknek, hiszen semmiféle oklevele sincs?!

Félenken felelte az aradi ifju:

— Csak hagytam, hogy mérnöknek nevezzenek, mert hiszen tudok én annyit, mint egy mérnök...

Azután jött a bus akkord: a két évi fogház... És most eszembe jutnak a naiv Asbóth Oszkár szavai: — Még sokat fognak rólam hallani.

B. L.

keresztül úgy éltek, mint a turbékoló galambok és az egyik aradi kávéházban esténként szerelmesen szemlélgették egymást a malagával teli poharak felett. Aztán hirtelen kipattant a botrány. Kádár Gabi hasábos nyilatkozatokat adott, amelyekben elmondotta, hogy válast határozott el. Férje azonban nem akart belenyugodni, kábitószerrel csempészett be egy este poharába, majd

elkábított állapotban autóra ültette és megszóktatta Dettára.

Ott bezárva tartotta, míg egyszer sikerült az ablakon át megszöknie és egy arra haladó autó vitte be Temesvárra, ahonnan tovább jött Arad felé.

Néhány nappal a nyilatkozatok megjelenése után furcsa röpirat érkezett a lapok szerkesztőségéhez, egy csomó aradi társaságbeli családhoz, valamint az összes erdélyi színigazgatókhoz. A röpirat szerzője Sziklay József volt. Meg kell állapítani, hogy kevesen voltak, akik végig is olvasták. Az intim családi élet, hálósobaittkok, diszkrét események egész sorozatát közölte a röpirat a Sziklay—Kádár házasság kapcsán. Ez a nyomtatvány inkább undort, mint kíváncsiságot keltett és Arad publikuma általános felháborodással fogadta azt a merényletet, amelyet Sziklay József dr. intézett a józslés ellen.

Sziklay dr. Aradról Temesvárra tette át működésének székhelyét és ott dolgozgatott. Míképpen, azt csak most állapítják meg a rendőri jelentések. Néhány nappal ezelőtt még itt járt Aradon és a korzón sétált. Még egykori közelebbi ismerősei is alig emlékeztek rá. Jelenleg a temesvári rendőrség foglya Sziklay József dr., és ugylátszik ezuttal bajok lesznek, ha csak közbe nem lép a familia és ki nem szabadítja kellemetlen helyzetéből, azzal, hogy megléti a kauciókat. Ha Kádár Gabi már Aradon lenne, biztosan újra nyilatkozna. Legálább ismét alkalma lenne arra, hogy szerepeljen.

**HA AZT AKARJA,
hogy csolnakja a szezon
kezdetére itt legyen,
már most rendelje meg a**

„NAUTICA“

hajóépítő üzemnél (Reghin).

Bővebbet: **ALTSTÄDTER BÉLA**
A R A D, Strada Episcopul Radu No. 19. (volt Magyar-ucca.)

**Motorsolnakok,
Regatták,
Turabajok,
Vitorlasesolnakok,
Sandolinok,
összecsuksukható hátizsák csolnakok**
elsőrendű kivitelben, olcsó áron a

Felmentettek öt aradi péket a kenyérbélyegkihágás vádjá alól

Érdekes döntést hozott az aradi törvényszék a kenyérbélyeg kihágások ügyében. Az 1931-ben hozott törvény értelmében megbüntették mindazokat, akik nyomban a sütés után rá nem helyezték a kenyérbélyeget az általuk sült kenyérré. Később módosították a törvényt és a módosítás értelmében csak a forgalomba hozott kenyérré kellett bélyeget tenni. Mielőtt azonban a parlament a módosító javaslatot megszavazta volna, öt aradi péknél razzia tartottak és egyenként 5000 lej pénzbírsággal sújtották őket, mert bélyegnélküli kenyereket találtak náluk.

Ma tárgyalta az ügyet a pékek fellebbezése folytán az aradi törvényszék. Weil Károly dr. és Stoinescu Sándor dr. ügyvéd képviselték a pékeket és azzal érveltek, hogy maguk az illetékesek is belátták az 1931-ben hozott törvény egyes intézkedéseinek végrehajthatatlanságát és éppen ezért került sor a módosításokra. A bíróság helyt adott az érvelésnek és felmentette az öt aradi péket.

csak akkor valódiak,
ha a Bayer-kereszt
minden csomagoláson látható!

Az Arad-nagylaki vasutvonal megvalósulás előtt

Dr. Lazar Agoston
prefektus nyilatkozata

— Kedden tárgyalja a megyei tanács a nagylaki vasutvonal ügyét —

Aradmegye prefektusa, dr. Lázár Agoston március hó 22-ére hívta össze a vármegyei nagytanács-ülést. A nagytanácsülés tárgysorozati pontjai között a legnagyobb jelentőségű programponnt Aradmegye 1933. évi költségvetési előirányzata, melynek összeállítása a napokban nyer befejezést.

Egyébként a költségvetés összeállítására úgy a város, mint a megye külön rendeletet kapott a belügyminiszteriumból, amely mindazokat az irányelveket tartalmazza, amelyek folytán az 1933. évi költségvetésnek ki kell alakulnia. Ezek szerint a bevétel előirányzata nem lehet több, mint az elmúlt évben ténylegesen befolyt bevétel összege. Esetleges hiányok fedezésére és a kórházakhoz való állami fenntartási hozzájárulást csak abban az esetben lehet költségvetésileg beállítani, ha a miniszter azt jóváhagyja előzetesen.

A városi ingatlanjövödelmek tételét 30 százalékosan kell aláértékelni a közüzemek jövedelmével egyetemben.

A városok és a megyék összes fizetései (személyzetiek) nem lehetnek magasabbak az összegbevétel 20 százalékánál. Csak egy fizetéses polgármester és alpolgármester vezetheti a városok ügyeit. Előléptetéseknel fizetésemelkedés nem történhetik. Tilos minden szubvenció, kivéve az iskolaszéki költségekhez történő hozzájárulást. A város állandó választmánya csupán heti egy ülést tarthat. A városok egyébként csak egy autót tarthatnak üzemben és ennek költsége nem haladhatja meg az évi 120 ezer lejt. A költségvetések összeállításának március hó 25-ig kell megtörténni.

Az Aradi Közlöny munkatársa hosszabb beszélgetést folytatott Lázár Agoston dr. megyei prefektussal, aki a folyamatban lévő közigazgatási ügyekről az alábbi érdekes nyilatkozatot adta:

— A megyei közigazgatás személyi karában változás történt. A belügyminiszterium mellett működő speciális bizottság határozatának megfelelőleg felmentettem állásától a radnai főszolgabíró, Dumitrescut, akit ezentul hivatali állomáshelyén Pop Zászló Simon világsi főbíró fog helyettesíteni. Dumitrescu felmentése azon az alapon történt, hogy a belügyminiszterium speciális bizottságának megállapítása szerint a volt radnai főszolgabíró nem rendelkezett megfelelő képzettséggel hivatali állásának betöltésére.

— Egyébként — mondotta Aradmegye prefektusa — kedd délutánján tárgyalja a megyei tanács állandó választmánya a kiépítésre ajánlott Arad—Pécska—Nagylak—magyarországi

vasutvonal terveinek ügyét. A közeli napokban foglalja el helyét a nagylaki megválasztott községtanács is, amely elsősorban is hivatott arra, hogy a község számára milliós jövedelmet jelentő terv felett határozzon.

A nagylaki vasutvonal terveit illetőleg szakmai körökkel volt alkalmunk beszélgetni, ahonnan exportszempontról kaptuk meg a nagyjelentőségű terv megvilágítását. Köztudomású, hogy az erdélyi és bánági állatexport legnagyobb felvevőpiaca éveken át Olaszország volt. Jövedele azonban az Olaszország felé irányuló export egyfelől az általános krízis következtében, másfelől pedig Jugoszlávia speciálisan erre vonatkozó vasutügyi intézkedései miatt elakadt. Jugoszlávia tudniillik az Olaszországgal való sorozatos konfliktusok hatása alatt annyira megnehezítette a Romániából jövő tranzit-szállítást, hogy a hazai exportörök számára lehetetlenné vált ezt a legrövidebb utat igénybe venni. Lehetett volna a küldeményeket ugyan Magyarország felé is irányítani, a curtici határállomáson át, viszont ennek a

vonalnak az a hátránya, hogy túlságosan hosszú s így tetemesen megnövelte volna a költségeket. Magyarországon nemzetközi forgalom ugyanis csak a fővonalakon történik s Curticiról a tranzit-szállítmányok csak nagy kerülővel juthatnak Szegedre.

Ez a helyzet készítette arra a romániai állatexportörököt, hogy Jugoszlávia kikapcsolásával valamilyen megoldást keressenek. Tárgyalások folytak Magyarországgal a célból, hogy a szomszéd állam a nemzetközi forgalom számára nyissa meg az Aradtól Makóra vezető ACsEV.-vonalat, mely által nemcsak biztosítva lenne a zavartalan tranzit, hanem ugyanakkor rövid ut is állana az export rendelkezésére, természetesen kisebb költségekkel.

A megegyezés létre is jött azzal a kikötéssel, hogy a román állam területén lévő Nagylak község és a Magyarországhoz tartozó nagylaki állomás között vasutvonal épüljön fel a két állam költségeivel.

Értesülésünk szerint Birtolon Aurel képviselőnek az aradi állatexportörök szindikátusa elnökének szorgalmazására a CFR. vezetősége magáévá tette azt a tervet, mely a közeljövőben a megvalósulás stádiumába kerül. A CFR. a kormánnyal egyetértésben úgy tervezi, hogy Nagylak községben határállomást épít, aminek gazdasági jelentőségére úgy hisszük nem kell különösebben rámutatnunk.

Nagylak és környéke ezáltal ugyanis közvetlen összeköttetést fog kapni Araddal,

általános haszna pedig az lesz, hogy a romániai állatexport rövid utat kap délnyugat felé. Az Olaszország felé irányuló szállítás egyébként élenkülönb van, amennyiben Magyarország e vonal kiépítéséig is Curticion és Mezőhegyesen át megnyitotta a nemzetközi forgalmat.

Este 2-3 szem
Artin

Elfogták a pécskai rablógyilkost

Egy fiatal cigányfiu követte el a tettet -- A rablógyilkost Aradra szállították

Fiatal cigányfiut szállítottak be ma reggel az aradi ügyészségre. A pécskai csendőrségnek körültekintő nyomozás után sikerült kézrekeríteni annak a rablógyilkosságnak tettesét, amelyet — mint az Aradi Közlöny megírta — Pécskán követtek el. Mint beszámoltunk róla, néhány nappal ezelőtt ismeretlen tettes behatolt Siculan Elena 68 éves pécskai asszony házába, fejbeütötte egy baltával, majd elrabolta a lakásban levő 1500 lej készpénzét. A tettes elmenekült, az asszony pedig a szenvedett sérülések következtében meghalt. A nyomozás során megállapították, hogy a gyilkosság napján számos kéregető járta be a községet és a csendőrség munkája most máj arra irányult, hogy megállapítsák, hogy melyik volt a gyilkos.

A nyomozás folyamán rendkívül terhező adatok merültek fel egy fiatal pécskai cigánygyeregről, Malkovits János ellen. Csakhamar sikerült pozitív adatokat szerezni arravonakozólag, hogy

csak Malkovits lehetett a rablógyilkosság tettese és a nyomozás eredményeképpen leartóztatták. A cigánygyereget konokul tagad, azonban a bizonyítékok kétségtelenné teszik bűnösségét. Ma reggel beszállították az aradi ügyészségre, ahonnan letartóztatási indítvánnyal küldték át a második számú vizsgálóbírói hivatalhoz. Tiplea vizsgálóbíró kihallgatta a fiatal rablógyilkost, majd vizsgálati fogságba helyezte. További sorsa felett hétfőn dönt az aradi törvényszék védtanácsa.

**INTERNATIONALE WAREN-CLEARING
GESELLSCHAFT**
(Nemzetközi áruclearing-társaság)
„CAGERO“ S. A. R. BUCURESTI
Aradi iroda:
Bul. Reg. Maria (Andrássy-tér) 17. Telefon 615

HIREK

Csak szépen...

Egy nő és egy férfi közötti megértés igen szép dolog. A baj ott van, hogy a megértés rendszerint csak a házasság előtt és a válópör után jelentkezik. Ismerek olyan házastársakat, akik a legélesebb veszekedések után végre elváltak és azóta nagyszerű egyetértésben, boldogan élnek — együtt. Szerelmesebbek egymásba, mint valaha. Valahogyan ez villant fel az agyamban ma, amikor megláttam az egyik forgalmas cukrászdában a fiatal házaspárt. Egy órával, miután a törvényszék taláros bírái elválasztották őket.

Ime az ideai szezon legkedélyesebbvé válópere:

A fiatal köztisztviselő szerelemből nősült. A házasság megmaradt, de a szerelem hamarosan bucsút mondott. Nézeteltérések keletkeztek és végül arra a barátságos megállapodásra jutottak a házastársak, hogy a legokosabb elválni. Minek keserítsék egymás életét. Benyújtották a válópert. Az aradi törvényszék ma már ítéletet is hozott, minden a legszínesebben ment, nem voltak jelenetek, viharok... okosan, szépen likvidáltak a házasságot.

Barátságos egyetértésben haladtak együtt le a törvényszék lépcsőin. A most már jogerősen elvált férfi pár pillanatra bocsánatot kért és bement egy virágüzletbe, ahonnan pompázó, szép csokorral jött ki. Gavalléros módon ajánlotta fel a virágcsokrot a feleségének, aki mosolyogva, kedvesen köszönte meg. Uzsonna után hazakísérés és a kapuban a volt férj kezét csókolt a feleségének.

— Remélem, ezentul is barátságban maradunk — mondotta — hiszen nincs okunk egymásra haragudni.

— Természetesen — válaszolta az asszony — és köszönöm a mai délelőtti, régen nem éreztem olyan jól magam.

Bucsu. Az asszony jobbra, a férfi balra. Voila. Lehet szépen is válni... Minek az a sok izgalom...? (—rosi).

— IDŐPROGNÓZIS: Enyhe idő, változó felhőzet, főleg délen esők.

Aradvárosi mozik műsora

Előadások: 3, 5, negyed 8 és negyed 10 órakor.
CENTRAL MOZGÓ: LÁNYOK AZ INTÉZETBEN. Báró Hatvány-Winsloe Christa óriási sikerű regényének németül beszélő filmváltozata, a nőnevelés legégetőbb s ugylátszik örök problémáiról. DOROTHEA WIECK, HERTHA THIELE játszik a főszerepeket.

SELECT MOZGÓ: PAPRIKA. A mai napok gondtengerében valóságos oázis egy ilyen film! GAÁL FRANCI a főszerepben.

3 órakor 23 és 13 lejes helyárak.

MATINÉK fél 12 órakor.

CENTRAL MOZGÓ: LÁNYOK AZ INTÉZETBEN.

SELECT MOZGÓ: AZ AGYAFURT RIPORTER. Énekes, zenés, németül beszélő bűnügyi szkecs. HANS ALBERT és CAMILLA HORN a főszerepeket.

— Vaida miniszterelnök Kolozsváron. Bucurestiből jelentik: Vaida Sándor miniszterelnök, Buteanu Aurel képviselő, a miniszterelnökség szakreferense kíséretében Kolozsvárra utazott, ahonnan kedden tér vissza. Az Adeverül értesülése szerint, a miniszterelnök kolozsvári tartózkodásának politikai jelentősége is lesz, amennyiben fogadni fogja a chemaristák küldöttségét.

Nem titok, hogy miért népszerű az utódállamok legrégebbi riportlapja, az

ERDÉLYI ÉLET

mert mindenről és mindig csak az igazat írja, — mert megalkuvás nélküli harcos organuma a közérdeknek.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Arad, Szt. László-ucca 2. szám.

— Uj lakbértörvény készül. Bucurestiből jelentik: Landau zsidópárti képviselő az elmúlt napokban kérdést intézett a parlamentben az igazságügyminiszterhez, hogy mit szándékszik tenni a háztulajdonosok és a bérlet közötti viszony tekintetében, ha április 23-án lejár a lakbérleti szerződés. Popovici igazságügyminiszter most írásban válaszolt Landaunak és közölte vele, hogy az igazságügyminisztériumban most folyik a munka egy erre vonatkozó törvényjavaslaton, amit a közeljövőben terjeszt a parlament elé.

Mihály nagyvaida interjút ad

Mihály nagyvaida kedves interjút engedélyezett a párisi L'Intransigeant című napilap munkatársának. A nagyvaida főleg iskolai kérdésekről beszélt s többek között a következőket mondotta:

— Mióta más diákokkal tanulok együtt, azóta könnyebben megy a dolog. Meg kell jegyeznem, hogy nevelőim nagyon szigorúak. Sokszor nagy hidegverre és nyugalomra van szükségem. Legjobban a szüneteket szeretem, amelyeket játékkal töltünk ki. A tantárgyak közül elsősorban a történelmet, a grammatikát és a rajzot szeretem. Az iskolán kívül legkedvesebb szórakozásom a vadászat. Már eléggé gyakorolt vadász vagyok, megemlítem például, hogy egyszer egymásután 17 nyulat lőttem le.

Fog a mai viszonyok 10. y-
tán a legmáskéltőbb Halmos
árak mellett készült fogászati,
Cilea Bana-
tulul (Aszta-
los 8-11) 2

— SZOMBATON SEM FIZETTÉK AZ ÁLLAMI NYUGDÍJAKAT. Jelentettük, hogy az aradi nyugdíjasok számára kiutalt 3 millió 600 ezer lej a nyugdíjpénztár már kifizette és tegnap a H-betűnél felüggesztették a kifizetést, mert a hiányzó egymillió négyszázezer lej nem érkezett meg. Sajnos, ez az összeg szombaton sem folyt be a nyugdíjpénztárba, tehát tegnap sem lehetett folytatni a nyugdíjkifizetést. Ha vasárnap megérkezik a pénz, akkor hétfőn a H-betűnél folytatják a kifizetést. Itt említtük meg, hogy az aradi és aradmegyei állami alkalmazottak fizetésére a hiányzó 4 millió 600 ezer lej megjött.

Nem a reklám, hanem az izléses, jó árú olcsó árai tették ismertté Ruttkay & Botye speciális fehérnemű üzletét. 288

— A Konzervatív és Néppárt együttműködnek. Bucurestiből jelentik: A konzervatív párt vezető bizottsága Gligore Filipescu elnöke alatt értekezletet tartott, amelyen az elnök expozét tartott a politikai helyzetről. Ismertette az Averescu marsallal folytatott tárgyalásokat. A párt magáévá tette az elnöki közléseket és utána kommunikét adott közzé, amelyben bejelent, hogy mivel a néppárt és a konzervatív párt célkitűzései egyeznek, a két párt együttműködési megállapodást létesített egymással, amely nemcsak a parlamenti életre, hanem esetleges választásra is vonatkozik. Politikai körökben úgy tudják, hogy ez a megállapodás a jövőben megtörténő fúzió előjele.

Képkerekek gyári árban

Márkás festményeket vesznek! FREIMANN JOZSEF. Str. Bratianu 9.

(v. Weitzer-ucca.)

— Uj, érdekes adókedvezményeket tervez a magyar pénzügyminiszter. Bucurestből jelentik: A 33-as bizottság mai ülésén foglalkozott a pénzügyminiszter új egyenesadó-tervezetével. A rendelkezéstervezet kedvezményeket biztosít a többgyermekes családok számára és megszünteti a látogatási adót. A késedelmi kamat ezentul az eddigi 12 százalék helyett 6 és 9 százalék lesz.

Selymek, Szövetek, Ing pouplinok gyári árban I. EISELE-nél Str. Metlanu (Forray-ucca), 779

— Nagy érdeklődés előzi meg a bucurest-i társasutazást, melyen előreláthatólag nagy számban vesznek részt Aradról. A temesvári Központi Menetigiroda által megállapított 860 lejes ár olyan minimális összeget képvisel, hogy mindenki, akinek Bucurestiben ügyeit kell elintézni, megragadja a rendkívül kedvező alkalmat. Másodosztályú kényelmes kocsikban, számozott ülőhelyeket kapnak az utasok, akiket a rendezőség ilymódon megkímél az utazással járó kisebb-nagyobb kényelmetlenségektől. A bucurest-i társasutazás lehetővé teszi, hogy az utasok két teljes napot töltsenek a fővárosban, tehát mindenki elintézheti a minisztériumokban, vagy másutt levő ügyeit. Jelentkezni az Aradi Közlöny kiadóhivatalában lehet.

Fáj a feje? Orvosától Algosan pasztillát kérjen

— Sik Sándor elhalasztja erdélyi turnéját. Sik Sándor, az országhatárokon túl is ismert nevű papköltő, március közepére erdélyi körutatót tervezett. Most érkezett meg Aradra a papköltő értesítése, amely szerint Sik Sándor erdélyi turnéját közbejött akadályok miatt kénytelen elhalasztani.

— Nehéz székelésben szenvedők, akiknek az agyvertékdulás, a fejfájás és szívdobogás, az emésztési zavarok és különösen a végbélbajok teszik az életet nehezzé, igyanak reggel és este egynegyed pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet. — Klinikai vezető orvosok igazolják, hogy a Ferenc József víz műtétek előtti és utáni időszakokban is nagyértékű hashajtónak bizonyul. — A Ferenc József keserűvizet gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

— Hadirokkant tiszték, akiket a román állam nyugdíjazott és nyugdíjuk még nincsen rendezve, sürgősen jelentkezzenek az aradi IOV-hivatalban.

Az ILIESCU BANK által eladott sorsjegyek közül az alábbi számok nyertek február 22, 23, 24, március 1, 2, 3 huzási napokon:

Lej: 100.000, No. 56540.
Lej: 50.000, No. 14595.
Lej: 40.000, No. 36999.
Lej: 15.000, No. 16328, 49565.
Lej: 12.000, No. 21017, 28671, 43071.
Lej: 10.000, No. 21838, 72947, 74512.
Lej: 7.000, No. 557, 795, 15648, 22815, 28063, 31603, 31699, 48863, 57950, 57970, 61032, 62007, 72949.
Lej: 5.500, No. 571, 669, 693, 789, 10974, 15428, 15619, 15631, 15650, 15697, 15771, 15774, 16310, 16334, 20465, 20483, 21876, 21931, 21940, 22723, 22724, 22814, 22815, 24258, 24545, 24552, 24559, 24560, 26441, 26443, 26452, 26454, 27212, 27230, 27243, 27267, 27270, 27271, 28063, 31602, 31678, 40227, 40418, 43075, 43328, 48860, 48872, 49529, 49532, 49534, 49538, 49583, 55465, 55475, 57810, 57831, 57838, 57843, 57845, 57870, 57981, 57991, 62003, 68083, 68084, 72901, 72945, 72976, 77448.

Az ILIESCU-BANKHAZ

által eladott sorsjegyek eddig 2,725.000 lejt nyertek, mely összeget a bank a huzás után rögtön készpénzben kifizeti.

A II. sorsjáték 5-ik osztályán még 7 huzási nap van.

Minden vevő részére, aki nálunk vásárolta sorsjegyét, a régi számát fenttartottuk a következő sorsjátékokhoz.

— Fáj-e a gyomra? Nincsen jó étvágya? Bélműködése rendetlen? Székrekedésben szenved? Nyugtalanul alszik? Ideges és fáj a feje? Használjon dr. Földes-féle SOLVO pirulát. Egy doboz ára 20 lej. Dr. Földes Béla gyógyszerháza

Ia bükk cser és gyertyán Tűzifa legolcsóbb Aufricht-nál Telep (régli helyén) gyermekkórház mellett. Telefon 69. 554

— Csehország is ratifikálta a kisantant-egyezményt. Bucurestiből jelentik: Jugoszlávia után ma a csehi parlament is ratifikálta a kisantant-egyezményt. A román ratifikálás azért késik, mert Titulescu még nem érkezett haza. A külügyminiszter ma táviratozott Bucurestibe, hogy március 8-15. között jön haza és akkor kéri a parlamentet az egyezmény ratifikálására.

Ekszerek a padló alatt

Váratlan fordulat egy aradi betörés ügyében

Néhány héttel ezelőtt beszámoltunk arról a vakmerő betörésről, amelyet ismeretlen tettes követett el Stefanovics Klement aradi pékmester lakásában. A betörés egy vasárnap este történt, amikor Stefanovics Klement családjával együtt egy mulatságon volt jelen. A betörő az egész lakást kiforgatta és mintegy 15 ezer lej értékű ékszert és négyezer lej készpénzt vitt magával. Az aradi központi rendőrség annak idején mint a betörés gyanúsítottját, Karafa Zsigmond aradi lakost állította elő, akit annak ellenére, hogy tagadta a tett elkövetését, átszállították az ügyészség fogházába. Karafa Zsigmondot a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte. Ma azután váratlan fordulat következett be az ügyben, amely most már kétségtelenné teszi Karafa bűnösségét.

A rendőrség emberei ma délelőtt újabb házkutatást tartottak Karafa Zsigmond lakásában, amely meglepő eredménnyel végződött. Az egyik szoba padozata alatt ugyanis megtalálták a gondosan elrejtett ékszereket, amelyek a pékmesternél történt betörés alkalmával tűntek el. Az ékszerek egy szörmesapkába voltak becsomagolva. A terhelő bizonyítékokkal a nyomozást végző detektívek megjelentek az ügyészségen, ahol ismét kihallgatásnak vetették alá Karafát. Eleinte tagadni próbált, majd amikor eléje tárták a bizonyítékokat, töredelmes vallomást tett.

— A MUNKAKAMARAI VÁLASZTÁSO-KAT, mint ismeretes, március hó 5-ikére tüzte ki a kormány. A választásokat a közelmúltban a munkaügyi minisztérium intézkedésére elhalasztották. Ma érkezett meg a városi iparhatósághoz, egyben a Munkakamarához a munkaügyi minisztérium 2491. számú rendelete, amely hivatkozással a már ismeretes halasztó intézkedésére, április hó 9-ikére tüzi ki a munkakamarai választások levezetését. Popa Gligore közigazgatási osztályfőnök a rendelet értelmében kiadta intézkedéseit.

— Hangulatos egyházi ünnepség színhelye lesz vasárnap délelőtt 10 órakor a ségai szükségkópolna. Az istentiszteletet jelzésére a ségai katolikus hívek harangot szereztek be. Az új harang ünnepélyes felszentelése a vasárnapi nagymise alatt folyik le. A harangszentelés szép szertartását dr. Lakatos Ottó plébános végzi és a ségai hívekkel egyetértőleg ő adja meg az új harang nevét is.

Osztálysorsjegyek kaphatók

az

Aradi Általános Takarékpénztárnál

a román állami sorsjáték főelárusítójánál

Bul. Regina Maria (Andrássy-tér) 13.

— Erkölcstelen merénylet vádja egy aradi tisztviselő ellen. Ma a kora esti órákban előállítottak az aradi központi rendőrség ügyeletes szobájára egy aradi vállalat tisztviselőjét aki állítólag erkölcstelen merényletet követett el Sz. A. 14 éves leány ellen. Egy aradi bérház házfelügyelője az esti órákban a félreeső helyen érte tetten a 40 év körüli tisztviselőt a 14 éves leánnyal. Az előhívott Anton Joan közrendőr úgy a férfit, mint a leányt felkísérte a rendőrségre, ahol kihallgatták őket, majd pedig jegyzőkönyvet vettek fel. A rendőrség a tisztviselő ellen megindította az eljárást.

— A tavasz első hírnöke: Mauthner Ödön román magtermelő és magkereskedelmi r.t. képes árjegyzéke megjelent, s ezt minden érdeklődő díjtalanul megkaphatja. A cég áldozatkészségére jellemző, hogy a mai nehéz gazdasági viszonyok dacára is, költséget nem kímélve, azt díszes kivitelben, román-német-magyar nyelven bocsátja a nagyközönség rendelkezésére.

SÁMSON uriszabó Arad, v. Sa- Tavaszi díltöny és felöltő szövetujdonosságai beérkeztek
lacu. l. sz. Modern szabás! Mérsékelt ár!

Goodrich

a

legjobb autógummi

Vezérképviselő:

Dipl. Ing. SCHILLINGER IMRE

ARAD, Str. Closca (Szt. László-u.) 12.

— Nobile haldoklik. Moszkvából jelentik: Nobile tábornok, a híres olasz sarki repülő haldoklik. A sarkkutató néhány nappal ezelőtt heves vakbélgyulladásokat érzett, de később vizsgálta meg magát úgy, hogy az operáció már elkészült és a vakbélgyulladás hashártyagyulladásá fajult. Nobile felépüléséhez kevés a remény.

— A JAPAN FÖLDRENGÉS BORZALMAI. Tokióból jelentik: A japán belügyminisztérium hivatalos értesítése szerint, a földrengés halálos áldozatainak számlálását még nem fejezték be. Eddigi megállapítások szerint, az eltűntekkel együtt, meghaladja az áldozatok száma a háromezret. Négyezerhatszáz ház teljesen elpusztult, kilencezer pedig erősen megrongálódott. A kormánynak óriási gondot okoz az 56 ezer hajléktalan elhelyezése. A földrengés által okozott kár meghaladja a 600 millió lejt.

Influenza

nátha, torok és mandulagyulladás
elkerüli, ha rendszeresen szopogat
Anacot-pástillát

— Dr. Rác Sándorné a Kölcsey Életiskolában szerdán délután hat órakor nagyérdemű előadást fog tartani a képzőművészek legújabb történetéből. „A modern festészet új irányai” az előadás tárgya. Dr. Rác Sándorné, a Kölcsey-Egyesület közönsége Montessori nevelési törekvéseiről tartott előadásából kitűnő előadónak ismer, mint középiskolai tanár egyetemi tanulmányában és magánstudiumaiban különös szeretettel foglalkozott a művészettörténettel. Szerdai előadásában sok vetített képpel fogja szemléltetése tenni a festőművészet irányokat mutató fejlődésének korszakos alkotásait. A szemléltető dia-
pozitíveket a római katolikus főgimnázium igazgatója, Fischer Aladár készítette, akinek ez irányú munkásságát az aradi közönségnek a Kölcsey-Egyesületben és azon kívül is sokszor volt már alkalmuk elismerni. Az előadás az Iparos Kulturházban minden érdeklődőnek ingyenes.

— Öngyilkos lett a botosani családirtó. Bucurestiből jelentik: A Botosani közelében lévő Vladeni községben néhány nappal ezelőtt egy Costescu János nevű fiatalember meggyilkolta apját, mostohaanyját és két testvérét. A fiatalember megszökött, most pedig egy erdőben holtan találták meg. Két revolverlővéssel végzett magával. Egy cédulát hagyott hátra, amelyen megírja, hogy mostohaanyjának rossz bánásmódja miatt végzett az egész családdal. Azért lett öngyilkos, mert félt a csendőrségtől. Verésben pedig már elégszer volt része.

Allami adósságok fizetése bonokkal

Az állam hat millárd 815 millió lejt akar kifizetni

Bucurestiből jelentik: A pénzügyminiszter, mint ismeretes, javaslatot dolgozott ki az irányban, hogy az 1932. év előtt beföldi adósságokat bonokkal fizetni ki, amelyeknek többségét értéke lesz. Ezekkel a pénztári jegyekkel személyzeti kiadások és nyugdíjak (864 millió), nyugdíjpénztári tartozások (774 millió), letéti pénztári tartozások (1 milliárd 434 millió), különböző minisztériumoknál és intézményeknél levő tartozások (2 milliárd 39 millió), állami szállítókkal szemben fennálló adósságok (1 milliárd 506 millió) fizethetők. Az állam így 6 milliárd 815 millió lejt óhajt kifizetni.

— Március hó 6-án, hétfőn reggel jelenik meg Erdély-Bánát képes „Sport Újság”-ja. Czako György, az ismert sportember, sporthírlapíró szerkesztésében. A hézagpótló képeslap az aradi és zsilvölgyi District hivatalos közleményei: hozzá, rendszeresen közli az összes sporteseményeket. Az izléses kivitelben megjelenő Sport Újság ifj. Mádi Sándor grafikus tervei és rajzai alapján készül.

— Tekintetes dr. Földes Béla gyógyszer-tára, Arad. Tisztelettel értesítem, hogy az Ön által készített Solvo-pirulák használata folytán, amelyekből 3 dobozzal használtam el, béműködésem rendbe jött, az emésztési zavaraim és a nagy fájdalmaim, amelyekben hét év óta szenvedtem, megszűntek. Jelenleg jól érzem magam, a székem rendbe jött, idegességem csillapodott és jól tudok aludni. E rám nézve jóteteményért, a Solvo-pirulák eredményes használatáért, melyet Isten áldásaként fogadok, ez uton fejezem ki Ön előtt köszönetemet. Folytatni kívánván a pirulák használatát, kérem Önt, sziveskedjék nekem még 10 doboz Solvo-pirulát, a lej 20, postán utánvétellel, az alábbi címre elküldeni. Kiváló tisztelettel: V. J. Brasov.

URANIA

MA, vasárnap, 3, 5, negyed 8 és negyed 10 órakor

PARANCS AZ PARANCS

Zenés ka'onai vígjáték. FRITZ SCHULTZ, LUCIE ENGLISCH, RALPH A. ROBERTS.

DELELŐTT 12 ÓRAKOR:
M A T I N E

GROCK, A CLOWNOK KIRALYA.

DELU-TAN 3 órakor MATINÉ HELYARAKKAL
PARANCS AZ PARANCS.

Jön: Richard Voss Fehér barát
regénye

Azugai sör

eladására concessiókat
mérsékelt számban kiad:

Azugai sörraktár

ARAD, Bul. Regelo Ferdinand 33.
(volt Boros Béni-tér). Telefon 141.

Képviselőt Arad városra és megyére

A cukorrépa és a cukor ára

Értekezlet a kereskedelmi minisztériumban

Bucurestiből jelentik: Ma délelőtt az ipar és kereskedelemügyi minisztériumban a cukorrépatermelők és a cukorgyárosok delegátusai összeültek, hogy a cukorrépa idej bevéltási árát, mint minden évben, a minisztérium közbenjöttével megállapítsák. A gyárak hektáronként 6800 lejt ígérték a cukorrépaért, ezt is csak akkor, ha a kormány garantálja, hogy az idej kampány alatt a cukorárak nem változnak. Egyébként is súlyos ellentétek merültek fel, amennyiben a termelők 7500 lejt kérnek terményeikért. Így megegyezés nem jött létre és a bizottságot a pénzügyminisztérium a jövő héten is kénytelen lesz összehívni.

— Rendőrségi hírek. Az aradi rendőrség ma délelőtt előállították Kovács Mária 36 éves cigányasszonyt, aki a piacon különböző árukat lopott. — Ugyancsak lopás büntette miatt állították elő Kopfried Ferenc 35 éves schöndorfi lakost is, aki tűzfát tulajdonított el az egyik belvárosi ház udvarából. — Ilka Péter aradi lakos feljelentést tett a rendőrségen Drecin Jánosné ellen, aki állítólag 700 lejt lopott tőle. A központi rendőrség mindhárom ügyben szigorú vizsgálatot vezetett be.

— Az Aradi Általános Takarékpénztár az állami osztálysorsjáték igazgatóságától főeljárású jogot nyert. Az intézet ezen megbízás alapján, úgy Aradon, mint a vidéken, az osztálysorsjáték vevők igényeinek kielégítésére a kellő organizációt kiépítette. Az első osztály sorsjáték a fenti pénztárnál már kaphatók.

— Az Aradi Polgári Jótékony Nőegylet kedden este tartja jótékonycélu teaestjét a bridgeszalomban.

— A kék express című filmről a Berliner Börsen Kurir írja: A Mozartsaal mutatta be ezidén az összes jelentősebb filmeket, ezek között az első helyen a Kék express áll. Ez a film csodálatraméltó.

— Az aradi Aviva Barisszia szabadegyetemi előadásorozatában dr. Vágvölgyi Lajos főrabbi ur közkívánatra folytatja nagyszerű előadását ma este 9-kor a Zs. N. Sz. helyiségében (Zrinyi-uca 6.) A belépés díjtalan.

— Gondoljuk meg, hogy az influenza, spányolnátha és sok más betegség legtöbbször ártatlan hűlés formájában jelentkezik. Ezért nem szabad a legkönnyebb köhögést vagy hűlést sem elhanyagolni, mert akkor derül ki, hogy milyen komoly betegség kezdetét jelentette a könnyűnek vélt kezdeti tünet. Ezért szükséges rögtön az első tünetnél néhány aspirin-tablettát bevenni s azt minden 3-4 órában megismételni.

— Köszönetnyilvánítás. Igen tisztelt Uraim! Egy barátom tanácsára elhatároztam régi betegségeim, rheuma, bányadúság és ülőidegszába ellen, az Ön Togal-tablettáit használni, s már az első csomag elhasználása után megállapítottam e szer gyógyító hatását. E csodás készítményért legteljesebb elismerésemet fejezem ki Önöknek s a Togal-tablettákat mindenkinek ajánlani fogom. Brassó, 1931. dec. 19. C. W. Mühlbacher.

Miért éppen Szent Rókus lábsó?

Dr. R. Paul, Bécs I. írja: «Magas korom ellenére bürgő hegymászó és sportoló vagyok. Mint ilyen, lábaim teljes alképeségének tokozására és erősítésére Szent Rókus lábúrdókat vettem és azóta nagyszerű tapasztalatakat szereztem. Röviddel utána, hogy lábaimat ebbe a balzsamos fűrdőbe mártottam, a lábaim fáradtsága kimerültsége, lábfejások, bokrázadások mintegy varázslásra megszűntek. Ugy éreztem magam magamha újászületnek, a lábaim szinte kicserelődtek és hirtelen kedvemmel vállalkoztam ismét a legnehezebb együjtő- és túrákra. — Ezen megállapítások a Szent Rókus lábúrdóval ábra indítottak, hogy kísérletet tegyek teljes lábúrdóval, megjelölő Szent Rókus ső hozzáadásával. A hatás egyenesen meglepő volt. Mintha egész lényemben kicserelődtem volna, olyan fiatalnak és erőteljesebb éreztem magam és eddig rem ismert jóleső megnyugvás fogott el. A bőr rugalmas lett, a pulzusom erőteljesen, egészségesen lüktetett. Gyógyzóval életem első csodálatos fludium írt át. Azóta, amikor csak tehetem, felváltva Szent Rókus teljes kád- és lábúrdókat veszek és mondhatom megfiatalodok utána.»

A régi és közkevélt SZENT RÓKUS LÁBSÓ összetételét a v. bécsi udv. gyógyszerár balzsamokkal tette letehető, annyira, hogy az eszidőzerint feltűnik minden hasonló készítményt. Egy csomag Sz. Rókus ső ára 45 lejt.

Romániai főraktár: Roxnyai gyógyszerár Arad.

Oriási érdeklődés Fritz Kortner jövő vasárnapi aradi előadása iránt

Legkiválóbb alakítását, a Pál cárt fogja bemutatni

Jövő vasárnap kétségkívül nagy kultur eseménye lesz Aradvárosának az a színházi előadás, amelynek keretén belül a legkiválóbb német drámai színész, Fritz Kortner és kiváló nevékből összetobozott vendégtársulata lép az aradi színpadra. Fritz Kortner neve eddig csak a filmszínházak műsorából ismert az aradi közönség előtt. Felejthetetlen alakítást nyújtott Alfréd Neuman világhírű tragédiájában az Oroszországban, amely német színpadokon Der Patriot címen sorozatos előadásokat ért el, a filmen pedig, mint Pál cár került bemutatásra Aradon is.

Ugyanebben a szerepében lép fel Fritz Kortner és társulata március tizenkettedikén Aradon. Csak nagy anyagi áldozatok árán sikerült megnyerni a kiváló művészt, hogy európai turnéja közben egyetlen napra Aradra is el látogasson. Fritz Kortner azért választotta ezt

a szerepet aradi excellálására, mert ebben a szerepben nyújtja legtökéletesebb alakítását. Eleven hussá és vérré válik a történelmi hírességű Pál cár, Fritz Kortner alakításában. Ez a ragyogó művész olyan zsenialitással fogta meg a történelmi figurát, hogy a borzalom, a szánalom és mindaz, ami mélységes emberi motívum volt Pál cár alakjában, döbbenetes hatással nyer kifejezést.

A színházi előadás iránt már most szokátlannul nagy az érdeklődés, annál inkább, mert ehhez hasonló nivón mozgó kulturesemény a legutóbbi esztendő során nem igen volt Aradon. Az est rendezősége arról is gondoskodott, hogy a krízis dacára, mindenki számára hozzáférhetővé tegye, hogy személyesen a színpadról megismerkedhessen Fritz Kortner ragyogó művészetével. Jegyek Sándornál már hétfőtől kezdve kaphatók.

Színház — Irodalom — Művészet

Ma este lesz Cionca Aurelia zongoraestje

A nagy és komoly művészeti eseményeknek kijáró érdeklődés és várakozás előzi meg a Kulturpalota ma esti koncertjét. Cionca Aurelia, a külföldi viszonylatokban is nagynevű és elismert zongoraművész, lép a hangversenydobogóra, hogy nemes művészetét az aradi Gloria klub meghívására bemutassa Arad közönségének. A kiváló művész műsorán Beethoven, Brahms, Schumann, Schubert opuszain kívül, ott szerepel szenzációként Liszt: Román Rapszodiája is. A halhatatlan zeneköltőnek ezt az eddig teljesen ismeretlen remekművét, mint ismeretes, Beu Octavian, a román külügyminisztérium sajtóreferense, a jeles esztéta fedezte fel a weimari hercegi könyvtárban és Aradon még soha nem hallhatták így ezt a darabot. Liszt zenije a legméltebb interpretálót kap Cionca Aurelia tündökletes virtuozitásában. A művésznek technikai tudása, elmélyülő átérzése a legkomplikáltabb zenei problémák megoldására predestinálja. A ma esti hangverseny előrelátható hatalmas sikerének minden előjele meg van.

* Többhónapi szünet után ünnepi alkalomra nyílnak meg március 19-én az aradi magyar színház kapui, hogy két érdeműs színész jubileumára gyülekező nagyközönséget befogadják Faludi Károly és Inke Rezső, az aradi közönség egykori kedvencei ünneplik 40. illetőleg 30 éves színészi működésük évfordulóját együttesen. A két kiváló művész — helyes érzéssel — a magyar népszínműirodalom gyöngyét: a „Gyimesi vadvirág”-ot választotta ki, hogy ebben az erdélyi vonatkozású, székeltyárgyú, énekes színjátékban csillogtassák meg újra színészhetségüket. A jubileum napján, délután Faludi Károly gyermekszínháza eüde előadást a gyermekek részére, amikor is Tündér Ilona bájos történetet játszik el a fiatal tehetségek és „Faludi bácsi” mesét mond a jó gyermekeknek.

••• Megjelent a Korunk márciusi száma. A magyar nyelvterület legismertebb és legelterjedtebb társadalomtudományi és irodalmi folyóirata. Előfizetni óhajtoknak ingyen küld mutatványszámot a Korunk kiadóhivatala, Cluj, Calea Marechal Foch.

Az ég és pokol találkozása

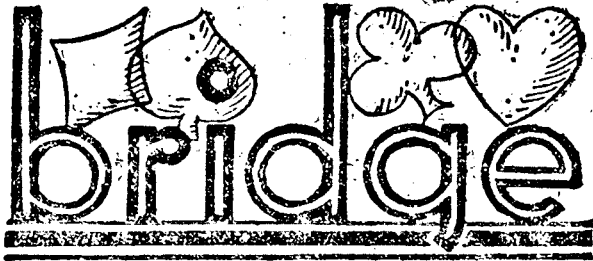
Több mint száz szereplő vonul fel az aradi grandiozus revü-bemutatón, amelyet az Aradi Ujságíró Szervezet április hó 7., 8. és 9. napján rendez a Városi Színházban. Mint köztudomású, Offenbach Orfeuszát látja viszont újra Arad közönsége, három egymást követő nap estjén és míg az orchesterben a kitűnő Shuk Laios vezénylete alatt a filharmonikusok legjobbjaival találkozunk, az aradi Gutenberg-dalkör ötven tagu, hatalmas vegyeskórusának keretében, Arad legragyogóbb művész-műkedvelői és műkedvelő művészei viszik első vonalban eddig még soha nem látott sikerre a revüsitett, modern hangra átszerelt Offenbach-vigoperát.

Az előadások meglepetéseinek pazar kaleidoszkopiájából ezuttal a külön koreográfiai költeményeket kell kiemelni, úgy a szólószámokban, mint a ballejt csoportjeleneteiben. A közönség számára külön meglepetésnek ígérkezik az a terv, hogy az egész offenbach-i olimposz és alvilág, a szombat esti, április nyolcadiki előadás után, az egész közönséget átvezesse a „Városi” kávéház kiűnő célra rezervált, előre előkészített helyiségeibe, ahol az Ég és a Pokol találkozásából, egy kitűnő hangulatu bár-milőben rendezett intím táncmulatság ragyogó hangulata fog megszűlni. Baginilyen, a nagyszabású előadásra vonatkozó ügyben, készséggel áll az érdeklődő nagyközönség rendelkezésére az Aradi Ujságíró Szervezet kiűnő célra létesített Orfeusz-irodája (Hotel Central 60. számú szoba) délelőtt 11-től 1-ig és délután 5-től 7 óráig.

— A Kölcsey-Egyesület márciusi felolvasó délutánja jövő vasárnap, március 12-én, 5 órakor lesz a Kulturpalotában. Mint már közöztük ez alkalommal fogja megismerni az aradi közönség Diószeghy László neves festőművésznök, mint kitűnő természettudóst, megfigyelőt és író. Értékes előadója lesz még e felolvasó-délutánnak Balogh Ernő dr., a tudós orvos és stílusos író. Zenei élvezettel fog szolgálni K. Weil Magda tanítványa: Gross Piroška, kit hegedűjátékáért magtával elismert a Kölcsey-Egyesület közönsége. Zongorán F. Molnár Erzsé, a kitűnő művész fogja kísélni. Nagyon hatásos zárószáma lesz a 12-i délutánnak a „Szép Galathea” operett, amelyet Buja Sándor dr. tanár fog előadni. Tenetséges ének- és zeneműkedvelőivel a Kulturpalota színpadán.

Melyik sör a legjobb? a **BRAGADIRU!** Egyedül csak a **MADÁR** étteremben kapható!

Rovatvezető: MIHALIK GYULA.

„Preciz-forcing“

Ilyen név alatt jelent meg legutóbb a Wiener Bridge-Magazinban Capt. A. Accurtól egy érdekes cikk, amely Culberston kettős indításának köpítésével és tökéletesítésével foglalkozik.

Tagadhatatlan — írja Accurt — hogy Culberston kettős színindítása, amely a partnert váaszra kötelezi akkor, ha a bemondás nem elégséges a manshoz, vagy ha az előtte idő ellenfél nem licitált, nem egyéb mesterséges konvencionál, mert:

1. A partnernek ütésnélküli lappal is 2 szanzadut kell mondania, vagyis oly licitet, amely rendes körülmények között nagyon erős lapot feltételez és

2. a kettős bemondás több onörütést jelez, mint a hármas, ami legalább is nem logikus.

A forcing-indítás által a partner tudomására hozzuk, hogy a többi 3 kéznél többé-kevésbé normális elosztást feltételezve, a mans biztosítva van.

A forcing-indítás azonban egyúttal szemlelehetőséget is szignalizál!

A nagyszlem-konzoláció felemelése óta a szlem jelentősége általában megnövekedett, sőt nagyobb az eshetősége annak, hogy megcsinált szlem révén nagy mínuszról pluszba kerüljünk, mint, hogy nem túlságosan haszár ellenfelünk előnyét kontrákkal behozzuk.

Vannak elosztások, amelyek egyenlő onörütésszámok mellett szemre alkalmasak, vagy nem; sőt vannak olyanok is, amelyek sokkal kevesebb onörütésszámmal inkább kecseseknek szemmel, mint más több onörütéses lapok. Adva van például egy 8 onörütéses lap 4 ásszal és 4 királlyal, amely normális elosztás mellett nem alkalmas szemre (lehet, hogy 3 szanzadu szems benne), viszont egy kétszínű A, K-os, azaz 4 onörütéses lappal a szem majdnem biztos. A gyakorlott játékos mindenesetre első pillanatra felismeri azokat az elosztásokat, amelyek szemre alkalmasak és bemondásait ennek megfelelően eszközözi.

Mindenesetre fontos információ lenne a partner részére az, hogy tudja, hány onörütéssel történt a kettős indítás. Ha már egy megengedett és általánosan ismert konvenciót használunk a laperőség jelzésére, miért ne építsük azt ki olyképp, hogy partnerünknek az onöröttségére nézve precízebb információval szolgáljunk?

Az a kifogás, hogy hasonló mesterkélt konvenciók a játékot túlságosan szisztematizálják és érdektelenné teszik, a millió és millió kártyaelosztási lehetőségre való tekintettel, nem állja meg helyét.

Az egyes indításoknál a 2 1/2—3 onörütések között, a forcingindításoknál pedig 4 1/2—5 1/2 onörütések között a differencia túlnagy, a kettős indítás minimuma pedig 4 1/2 onörütéssel túlmagas.

Accurti kapitány proposíciója tehát oda irányul, hogy a kettős indítás olyképp módosíttassék (és preciz-forcingnak nevezessék), hogy

Az első mansban

„2 treff“ bemondás azt jelenti: Van 4 onörütésem.

„2 káró“ bemondás azt jelenti: Van 4 1/2 onörütésem.

„2 kör“ bemondás azt jelenti: Van 5 onörütésem.

„2 pilck“ bemondás azt jelenti: Van 5 1/2 onörütésem.

A második mansban mindenütt 1/2 onörütéssel többnek kell lennie, tehát „2 treff“ azt jelenti: van 4 1/2 onörütésem, stb.

Minthogy e konvenció által nem az erős lap, hanem csupán az onörütések száma kerül bemondásra — az erős szint csak másodsorban kell licitálni — a partnernek aszerint kell licitálnia.

Az a rizikó, hogy a partnernél ütésnélküli lapot tartunk (minél kisebb a saját onöröttségünk, annál valószínűbb, hogy a partnernél megfelelően erősebb lapot kapunk) és 3-as bemondásra kényszerítve vagyunk, a legrosszabb esetben mansban 3 kontrázott bukást jelentene. Ez azonban kevés ahhoz mértán, hogy a „preciz-forcing“ néven könnyebben és biztosabban juthatunk az annyira óhajtott szemhez. A preciz-forcing csak indításnál alkalmazandó.

Szövetségi hírek. Érzékeny veszteség éri városunk bűzge-életét. Hegyi Andor, kiváló játékosunk és szövetségünk igazgatósági tagja, a közeli napokban végleg elhagyja Aradot és külföldre távozik. A Lloyd emeleti helyiségében tartandó keddi szövetségi estét fogjuk öt bucsuztatni, barátságos parthek keretében.

Ezzel közöljük, hogy a Lloyd-társulat emeleti helyiségében a szövetségi esteket szintén nem hétfőn, hanem kedden tartjuk meg, míg a csütörtöki est a Bridge-szalóban, változatlanul megmarad.

A csehszlovák központi ipari vásár

A PRÁGAI NEMZETKÖZI VÁSÁR

1933. március hó 19-től 26-ig.

A VÁSÁR INFORMÁCIÓS SZOLGÁLTATÁSA, AMELY ALLANDÓAN NYITVA VAN, INGYEN TAJEKOZTAT A BEVÁSÁRLÁSI FORRÁSOKRÓL!!!

Díjtalan vízum, kedvezményes utazás 1933. március 9-től—31-ig a vasúton, a tengeri és tolyami hajójáratokon, valamint a repülőgép-járatokon

A C. F. R. vonalain a visszautazásnál 50 százalék kedvezmény. — A csehszlovák vasúton 33 százalék kedvezmény úgy az odautazásnál, mint a visszautazásnál

8 NAPIG TARTÓ ELŐNYVÁSÁR

Felvilágosítások és igazolványok kaphatók a tiszteletbeli képviselőknél, a prágai Banca Anglo-Cehoslovaca si de Credit fiókjánál Bucuresti. Calea Victoriei No. 31.

Háromezer nő között a márianosztrai fegyházban...

Lédererné — a szép Mici már nem szép és szabadulását várja — Lenézik a tisztazugi méregkeverő parasztasszonyokat — Apácák ügyelnek a rendre és a fegyelemre.

Budapesti tudósítónk jelenti: 1933. március. Az igazságügyminisztérium különleges engedélyével indulok utnak, hogy betekintést nyerjek Magyarország egyetlen női fegyintézetébe, a legendássá vált Mária-Nosztrára.

A cseh határ mentén, Szob határállomástól közel tízkilométeres kocsit vezet a hatalmas épülettömbhöz. Már messziről látom nagy körvonalait, amely inkább egy kolostorhoz hasonlít, mintsem egy fegyintézethez.

Az épület maga tényleg kolostor volt ez előtt. A Szent Vince és Szent Pál nővérek zárda. A künn posztot álló katoná az egyetlen férfi, aki a fegyház környékén szolgálatot teljesít.

Kizárólag apácák felügyelete alatt háromezer női fegyenc van itt elhelyezve. Az apácák száma közel háromszáz.

A fegyelem és a rend szinte mintaszerű. Az apácák ugylátszik nagyon jól értik porkolábtisztüket, soha amióta a fegyház fennáll, zendülés, vagy ellenszegülés nem fordult elő.

Az épület felső ablakai rácsosak, hogy ezzel a foglyok öngyilkossági szándékait megakadályozzák. A hosszú hóféherre meszelt, tükröfényesen tiszta folyosókon szinte halotti csend uralkodik, csak az asszonyi szoknyák suhogása töri meg néha a nagy végnélküli csendet. Két apáca szinte hangtalan lépésekkel járja a cellákat. Egy kis nyíláson be-be tekintgetnek, hogy a magára maradt női fegyenc mit csinál egyedüllétében. Minden ajtón egy kis fekete fatábla:

K. L. született 1878-ban. Bűncselekménye: szándékos emberölés. Befogatva 1926. Szabadul 1936.

Egy élet tragikumának titkai és amire mi csak talán halványan emlékezünk a krónikás szűk-séges feledékenységgel, itt újra felelevenedik minden... az egész dráma amelynek hősnője ez az asszony itt a rács mögött...

A leghiresebbek a fegyencek között a méregkeverő asszonyok, akik ott a Tisza vidékén egyre másra tették el láb alól testvéreiket, apjukat, férjeiket, csakhogy örökségüket megkaparintassák. A mérget, mint emlékezetes, a nagyrévi bábaasszony, bizonyos Kardosné szálította, akit néhány évvel ezelőtt hóhér végzett ki Szolnokon. A megrendelők azonban idekerültek a somoru falak közzé. Parasztasszonyok, akik nem valami szimpatikusak a notórius betörő és besurruzó nők között, akik itt a dámát játszik és csak éppen hogy nem sminkelhetik magukat. Hajukból is kikopott már a festék.

Lédererné

is az érdekesebb foglyok közé tartozik. Ugye még nem ment teljesen feledésbe. A valamikor híres szépsége már csak a múlté, magabazárkóztott, egyedüli életét éli és reméli, hogy példás magaviselete jutalmául csakhamar megkapja feltételese szabadságát.

Neki is vannak barátai itt, ezek azonban inkább csodálói, akik illő respektussal veszik körül a felakasztott csendőrfőhadnagy özvegyét.

A márianosztrai fegyház egyébként egyike a legmodernebbül felszerelt fegyintézeteknek, tele nagy munkatermekkel, iskolával, ahol sok analfabéta nő tanulta már meg az írás és olvasást. Öreg őszhaju parasztasszonyok szorgalmasan hajolnak az ABC-könyv felé és hangosan betűzgetnek. A munkateljesítményt az igazgatóság eladja és a befolyt összegeket félreteszik és ezzel segítézik a szabaduló női fegyencet.

Egy hosszú délutánt töltöttem a női fegyencek hajlékában, egy külön világban, ahol az apácák a kormány tagjai, az állam polgárai a fegyencek, akik csendesen, monoton egyhangúságban élik le életüket a kopár falak között.

m. o.

PILISINÉ

kozmetikai szalonja

ujonnan berendezve,

március 6-án,
hétfőn

ismét megnyílik

a Verhos-ház első emeletén, a Minoriat-templommal szemben.

FRITZ KORTNERés teljes társulatának egyetlen fellépte
március 12-én a VÁROSI SZINHAZ-ban.Szinre kerül: **Alfred Neumann: OROSZORSZÁG, Pál cár: Fritz Kortner.**

Jegyek! Sándor Ferenc könyvkereskedésében.

Nagyszerű táncos teaestélytrendezett az aradi Román Urilányok
Egyesülete

Nagyszerűen sikerült táncos tea-estélyt rendezett az aradi Román Urilányok Egyesülete a Moise Nicoara-liceum nagytermében. A tea-délután hat órakor vette kezdetét és azon Arad előkelő társasága képviselte magát. A kitűnő jazz ütemére röviddel hat óra után megkezdtek a táncot és a tea-délután a késő éjszakai órákig tartott. Hogy a hangulat milyen volt, talán le sem lehet írni, jókedv, énekszó és kacagástól volt hangos a liceum ódon épülete. Hogy a tea-délután ilyen kitűnően sikerült, az nagyrészt az elsőrendű és gyakorlott rendező-gárdának volt köszönhető. Elsősorban kell említenünk a főrendező, *Veliciu Zoet*, akinek hozzáértő munkája biztosította az est sikerét. A többi rendezők is külön-külön sokat fáradoztak: *Veliciu Stella*, *Balacescu Pupi*, *Olariu Tanci*, *Putici Elvira*, *Putici Stella*, *Stoinescu Delia*, *Vitez Ileana*, *Chera Ica* és *Vancu Olimpia*. Este kilenc órakor a Román Urilányok Egyesületének tagjai ügyes kis műsort adtak elő. A prologot *Stoinescu Delia* mondotta nagy sikerrel, utána *Vancu Olimpia* énekszámait következtek, aki szintén őszinte sikert aratott. A műsor befejező része hét görög tánc volt. Előadták: *Veliciu Zoe*, *Moldovan Margareta*, *Balacescu Pupi*, *Halmagean Pupa*, *Stoinescu Delia*, *Vitez Ileana* és *Vancu Olimpia*. A műsor után ismét tánc következett és a Román Urilányok második táncestélye sikerben nem maradt el az elsőtől.

Az aradi magántisztviselők táncestélye

Nagyszerű műsor vezette be a táncestélyt.

Jólsikerült műsoros táncestélyt rendezett ma este 9 órai kezdettel az aradi Magántisztviselők és Kereskedelmi Alkalmazottak szakszervezete a „Fehér Kereszt” nagytermében. Szépszámu közönség gyűlt ez alkalomból egybe és minden jelenlévő nagyszerűen érezte magát ezen a kellemes estélyen. Az ügyesen összeállított, gazdag műsort egy zongoranyitány vezette be, amelyet Rétfalvi Manrika adott elő igen ügyesen, nagy siker mellett. Utána román tánc következett, amelyet Ghionca Valéria és Rotariu Joan lejtettek sok kedvességgel. Adamovicu Remus és Petrica Teodor román dialógiát szintén nagy tapsal honorálta a közönség. Jól mulatott a hallgatóság a „Békekonzferencia” című Vadnai-tréfán, amelyet Draskovits Kálmán, Deutsch Vilmos és Pasztercsák Károly játszottak el sok tehetséggel. A műsor következő száma egy bárett volt, a melyet Ghionca Valéria táncolt 10 kis balettel. Szünet után a „Farkaskirály” című norvég regé következett, melynek szereplői: Arnstein Sándor, Szabó Janka, Marmorstein László, Tatai Mihály, Walkerdorfer Mucika és Madarász Jenő műkedvelőket messze tulszárnyaló, tehetséggel játszottak. Nagy sikert arattak „A Bakonyi” című tréfa előadói is, ugyszintén Draskovits Jenő kupléival. A műsor utolsó száma egy Vadnai-tréfa volt: „Hacsek és a népszámlálás és Hacsek és Einstein”, amelynek ügyes szereplői a publikum nagy tapsviharral jutalmazta. Műsor után az ATE tornászgardája adott elő néhány tornagyakorlatot, általános tetszés közepette. Ezután tánc következett és a közönség nagyszerű hangulatban a késő hajnali órákig maradt együtt. Az estély megrendezéséért Höllerer Gyula, Andor Alfréd, Deutsch Vilmos, Mara Ferenc, Schuller Annus, özv Veres Jánosné, Draskovits Kálmán és Boros Géza rendezőket illet meg minden elismerés.

— A Hakoah aradi sportegyesület nagyszerűen sikerült pettyes-bálat rendezett ma este saját klubhelyiségében. A szokott jóhangulat és vidámság jellemezte ez alkalommal is az estélyt és a jazz-zenekar pattogó muzsikájára a fiatalság örömmel roppta a rumbát és a többi modern táncokat. Külön meg kell emlékeznünk a táncsterem díszítőjéről, Kertész Istvánról, aki ügyesen, szépen és izlősen dekorálta a helyiséget.

SPORT KÖZLÖNY**Megförténtek a biródelegálások a vasárnapi mérkőzésekre**

A négy elsőosztályú mérkőzésen kívül több kisebbjelentőségű meccset is fognak lebonyolítani. — Tomi Livius vezeti a derby-meccset

Az I. osztályú bajnokság tavaszi nyitánya vasárnap veszi kezdetét. Ennek a fordulónak kiemelkedő eseménye az ATE és az Unirea közötti mérkőzés, amelyre a B. T. Tomi Livius delegálta. A mérkőzés győztesét megjósolni nem lehet, mind a két csapat egyforma eséllyel indul a küzdelembe. Az ATE mellett szól a nagyobb technikai felkészültség, az Unirea oldalán a lelkesedés áll. Akármelyik csapat fog győzni, a győzelem nem lesz nagy gólarányú. Az eredményt azonban bizonytalanságos küzdelem és izgalmas játék fogja kialakítani.

A Gloria-pályán a nagy mérkőzés előtt a

Az AMTE Temesvároft

A piros-fehérek csapata vasárnap délelőtt fél 12 órakor indul Temesvárra, hogy a Ripensia elleni nehéz csatáját megvívja. A csapattal tart természetesen a klub kiváló trénera, Obitz Gábor is. A csapat ebben az összeállításban veszi fel a küzdelmet:

Szabó—Gömöri, Csajka—Lingurar, Rózsa—Steiner—Tolán, Magold, Walter, Nagy, Pomacsek Tartalékként Párduc és Seleján tart a csapattal.

Az AMTE-t sokan fogják elkísérni a drukker közlő is, tekintettel arra, hogy már érvénybe lépett a weekend-jegy. Akik az AMTE csapatával akarnak tartani, azok már 11 órakor kint lesznek az állomáson, hogy helyet foglaljanak maguknak.

Érdekesnek ígérkezik a Hakoah ökölvívó-versenye

Az Aradi Közlöny már beszámolt arról, hogy a Hakoah ökölvívóosztálya vasárnap este a Városi Színházban nagyszabásúnak ígérkező ökölvívó-versenyt rendez. Ez az öszszecsapás revánsa kíván lenni a legutóbbi temesvári versenynek, amelyen — mint ismeretes — a Hakoah jóképességű ökölvívói győztek. A temesvári gárda vasárnap délelőtt érkezik Aradra és a temesvári sajtónak adott véleményük szerint bizonyosra veszik, hogy az elszenvedett vereséget Aradon sikerül reparálni. A vasárnapi verseny legérdekesebb eseménye Dörfler, Románia bajnokának stafétaboxolása lesz.

O Hádával megint baj volt... A ferencvárosiak válogatott kapusa nem tud megbirkózni a pesti éjszaka csábításaival. Zajos mulatózásai már sok büntetést és kellemetlenséget szereztek neki, de ugylátszik, a büntetések sem bírják megjavítani. Alig jutott túl azon a fegyelmi büntetésen, melyet legutóbbi válogatott szereplése alkalmával mért ki rá a szövetségi kapitány, már is újabb fegyelmetlenség nyomja a vállát. A Ferencváros most jelentette be a szövetségnek, hogy Hada Józsefet megismételt sportszerűtlen életmód vétkéért 20 pengőre büntette...

O Nagysikerű társasvacsorát rendeztek az aradi egyesületek. Az AMTE a Lovasberényi-étterem összes helyiségében nagyszerűen sikerült társas-vacsorát rendezett. Ezen az összejevetelen a vezetőségen kívül sok drukker is jelen volt és a megjelentek a kora reggelig táncoltak. A pompásan megrendezett est sikere Grosz Antanának, Ritt Mártonnak, Goda Gusztávnak és Goda Oszkárnak köszönhető. — A „Meteor” kerékpáros klub tagjai az Iparosokban közel 100 terítékes banketten ünnepelték a klub vezetőségét. Itt is a kora reggeli órákig a legjobb hangulatban voltak együtt a megjelentek.

Soimi játszik az Olimpiával, ennek a meccsnek játékvezetője Kalmár. A felfejlődött szimpatikus sárga-fehérek együttese a most nagy formában levő Hakoah csapatával veszi fel a küzdelmet. A mérkőzés, amelyet Polareczky vezet, érdekesnek ígérkezik. A Transylvania és a Tricolor közötti mérkőzésnek bírója Huszlik.

Az Unirea II. az AAC II. csapatával játszik, Szabó János bíraskodása mellett. Az AVMSZ tartalékgárdája az ATE második csapatával játszik, itt Karlich lesz a bíró. A Tricolor II-öt az AMTE II. látja vendégül, ezt a meccset Munteanu vezeti.

Érdekes sporthírek

A „Sporting Life” című angol lap nyomán a bécsi Sporttagblatt közli a hírt, hogy a welsi szövetség, a Welsch F. A. nem fogadta el a magyar szövetségnek egy válogatott mérkőzésre szóló ajánlatát. A tavaszi szezonban a welsiek mindössze két alkalommal itásztadják csapataikat két kontinensbeli ellenféllel szemben és pedig egy profiegyüttest a francia és egy amatőr-teamot a norvég válogatott ellen.

Érdekes tervvel foglalkozik a Vienna és Wiener Sportklub. Mindkét csapat Belgiumban játszik a husvéti ünnepek alatt és ezeknek a mérkőzéseknek lebonyolítása után, ha kapnak rá vállalkozót, egy esedékes Wiener Cup mérkőzésüket is Brüsszelben játszanák le. A két egyesület vezetősége ugyanis azt hiszi, hogy Brüsszelben nagyobb érdeklődés lesz két elsőosztályú bécsi csapatnak egymással vívott mérkőzésével szemben, mint az osztrák fővárosban, ahol a kupamérkőzések már csak igen kevés közönséget vonzanak.

Különös és a maga nemében egészen náratlan hirdetés jelent meg Bécs vezető sportlapjában, a Sporttagblattban. Szövege a következő:

Elsőrendű csatár, lehetőleg center, kerestetik. Fizetést és kitűnő ellátást biztosítunk neki egy észak-csehországi ipari városban. Sürgős ajánlatokat, az eddigi működés megjelölésével, stb...

Új módja a játékoskeresésnek és ha így megy, nemsokára apróhirdetési rovatok nyithatók a sportlapokban az állástkereső játékosok és kínáló egyesületek számára.

1940-es olimpia megrendezésére a japánok reflektálnak

Bécsből jelentik: Az osztrák Hauptverband für Körperkultur elnökéhez, dr. Theodor Schmidthez hivatalos értesítés érkezett Párisból, hogy a Nemzetközi Olimpiai Bizottság (hivatalosan: IOC) üléseit Bécsben június 5. és 11-ike közötti időben tartja meg.

A tanácskozáson megvitatás alá kerül az 1940. évi olimpia színhelyének kérdése. Erre tudvalevőleg a sok többi reflektáns mellett, különösen Róma és Tokio, az olaszok és japánok pályáznak nagy eséllyel.

O Magyar birkózók győzelme Franciaországban. A párisban élő magyar birkózók csapata, Citroen város csapata ellen 35 pont különbségű győzelmet aratott. A magyaroknál főleg Csanádi és Marton váltak ki.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Fizet az állam...

Aradi pénzkapacitások érdekes adatai arról, hogyan lesz készpénz a most kibocsátandó többmilliárdos kötvényből — A bonok fellendítik az üzleti forgalmat

Egy héttel ezelőtt tette szavá az *Aradi Közlöny*, hogy az állam belföldi hitelezői: a vállalatok, kereskedőcégek, a közalkalmazottak és nyugdíjasok nehezen várják követeléseik kiegyenlítését. Most megnyugvást kelt a kormányhoz közelálló forrásokból származó bucaresti-i jelentés, amely azt adja hírül, hogy az állam a múlt év végéig felgyülemlett belföldi tartozásait: az elmaradt fizetéseket és nyugdíjakat is bonokkal (államkötvénnyel) rövid időn belül kiegyenlíti. A legnagyobb államok is rendszeresen bocsátanak ki ilyen kötvényeket tartozásaik rendezésére és a normális gazdasági viszonyok között azoknak kamatait is pontosan fizették. A háborút veszített államok természetesen nem bírják beváltani hadikölcsönkötvényeiket és régi állampapírjaikat, sőt azoknak kamatait sem fizetik ki, de a győztesek, mint pl. Anglia, Franciaország most is pontosan fizetik minden kötvényük kamatait, sőt a beváltás is teljes értékben történik. Románia helyzete a közeljövőben remélhetőleg lehetővé teszi, hogy a most kibocsátandó bonok névértékükön — amelyek valószínűleg 50 és 100 lejesek lesznek — maradjanak forgalomban. Mivel az állam az aradi vállalatoknak és alkalmazottaknak sokszázmillió lejjel tartozik, az *Aradi Közlöny* ebben a nagyjelentőségű ügyben azt a kérdést vetette fel az aradi pénzügyi vezérferfiak előtt: hogyan megy át a közforgalomba a most kibocsátandó állami kötvény, amellyel az ország legégetőbb belföldi tartozásait rendezik. Az érdekes válaszokat alább közöljük:

„Helyreáll a fizetési morál”

Egy kiváló szakember következőképpen nyilatkozott az *Aradi Közlöny* munkatársa előtt: A kormány elhatározása mindenképpen öröndetesnek és jelentékenynek tekinthető, és pedig elsősorban a fizetési morál helyreállításának szempontjából. A renitens adósoknak igen sok esetben az volt az ürügyük, hogy az állam sem fizeti ki adósságait és több év óta hátralékban maradt az állami szállítókkal, a hivatalnokokkal és nyugdíjasokkal szemben.

Most végre leszögezhető az az öröndetes tény, hogy az állam is fizet, még ha bonok alakjában történik is a fizetés, az semmit sem von le a dolog jelentőségéből.

A román államnak, mint ahogyan más állam is teszi, jogában van értékpapírokat kibocsátani és természetes, hogy ezeknek a kötvényeknek ama tulajdonosai, akik kénytelenek a pénzpiacra vinni a bonokat, árfolyamvesztést szenvednek. Minden értékpapírtulajdonos mást is ki van ennek téve. Az adófizetésnél az árfolyamvesztés természetesen elesik, mert az adóhivatalok névértékben fogják elfogadni a kötvényeket. Kívánatos volna, ha a Banca Nationala ezen értékpapírok névértékének bizonyos hányadát adna lombard-kölcsönt, mert ez esetben nemcsak a bonok tulajdonosai járnak jobban, hanem elkerülhető lenne az is, hogy a bonok tömegesen jöjjenek a piacra, mert ezáltal azoknak árfolyama nagyon lesz.

Egy másik régi és szintén kiváló pénzügyes ezeket mondta:

A kormány a legkomolyabban hozzáállott az állam pénzügyeinek rendbehozatalához, amit nemcsak a genfi és párisi megegyezésekkel dokumentált, hanem az állami költségvetés öröndetes kiegyensúlyozásával is.

Mindezek a külföldön igen kedvező hatást gyakorolnak, amit a lej szilárdsága is igazol. A lej tegnapi svájci árfolyama 3.08 volt és ez megnyugtató. Ami a most kibocsátandó bonokat illeti, azok gyakorlati alkalmazásáról csak akkor nyilatkozhatnánk részletesen, ha a kibocsátás összes körülményei ismeretesek volnának. Ezeknek kétségtelenül nagy és öröndetes kihatásai lesznek a gazdasági életre, mert általuk jelentékeny összegű új tőke kerül az ország vérkeringésébe. Sajnos, a lejstabilizáció kötvénye — amely 93 lejes kibocsátással 100 lej névértékű — a tőzsdén most 42 lejen áll. Ez a kötvény dollárban hétszázalékos jövedelmezőségű. A romániai birtokkiszájtási kötvények most 28 lejen állnak, holott szintén 100 lej a névértékük. Az agrártörvény végrehajtásakor a földbirtokosokat ilyen kötvényekkel fizették ki a földekért és akinek sürgősen szüksége volt pénzre, az olcsón áruba bocsátotta a kötvényeket, amelyeknek tőzsdéi árfolyama most csak 28 lej.

Reinhart Gyula butorgyáros, az aradi Iparosok Hitelszövetkezetének elnökgazdátja, az alábbi adatokat közölte:

— Az ország lakosságának szempontjából igen nagy jelentősége van a bonok kibocsátásának, amelyekkel az állam nemcsak az elmaradt tisztviselőfizetéseket és nyugdíjakat, hanem néhány milliárdra felszaporodott, különböző vállalatokkal szemben fennálló tartozásait is kiegyenlíti. Az *Aradi Közlöny*-ben olvastam, hogy a közalkalmazottaknak és nyugdíjasoknak 55—60 millió lejjel tartozik az állam Aradon és a vármegyében. Ezek a sajnálatraméltó emberek a fizetésük és nyugdíjuk elmaradása miatt kénytelenek voltak adósságokat csinálni, amelyeket most kifizetnék, ha csak bonok alakjában is hozzájuthatnának követelésükhöz. Ismeretes, hogy számos kufár 30 százalékon akarta összevásárolni a hátralékos nyugdíjakat és fizetéseket, sőt néhány városban sikerült is ez, amelyen ők jól keresnek, mert valamilyen uton-módon megkapták a rájuk cedált összegeket. Az állam belföldi adóssai bizonyára még akkor is örömmel fogadják a bonokat; ha néhány százalék veszteséggel használhatják is fel. Kívánatos volna, hogy a Nemzeti Bank lehetőleg kedvező alapon lombardirozza ezeket a bonokat és akkor minden érdek kielégítést nyer.

A kötvényekkel való fizetés

Az egyik aradi pénzügyi kapacitás ezeket válaszolta az *Aradi Közlöny*-nek: Én is rendkívül érdekesnek és nagyfontosságúnak találom a kormány elhatározását, amellyel igen jelentékeny összeghez juttatja az ország lakosságát. Tudvalevő, hogy az állami kötvényeket névértékük alatt bocsátják ki és szükséges volna aziránt intézkedni, hogy mindenképpen ezen az árfolyamon fogadja el a kötvényeket.

Ebben az esetben ugyanolyan simán történne a kötvényekkel való fizetés, mint a rendes pénzzel. Egyébként a kibocsátási árfolyamon aluli kurzustól sem kell nagyon visszariadni, mert akik már régen várnak az állammal szemben járó követeléseikre, azok bizonyára örömmel fogadják a készpénzt, még engedménnyel is.

Igen sokan pénzt adtak ki költségekre, hogy az állammal szemben fennálló könnlevőségeiket megkaphassák, de sajnos, mostanig ez nem vezetett eredményre, tehát a bonokat még névértékükön aluli összegekben is örömmel fogadják.

Bolgár Lajos,

Minék szedjen...?
Minék adjon
gyermekének
csukamájolajat?

ezt a nehéz és undorító orvosságot?

Az

ELIXIR PANGADUINE,

a legfinomabb tokhal májkivonatból készült, izletes és emellett fokozott mértékben rendelkezik a **csukamájolaj** minden tulajdonságával és **négyszer** olyan erős, mint az.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. 312

= **AZ ARADI ÉS ERDÉLYI MALMOK ELLENÖRZÉSE FORGALMIADÓ SZEMPONTJÁBÓL.** A pénzügyminiszter 447.723. sz. alatt kelt leiratában ma arról értesítette az aradi pénzügyigazgatóságot, hogy felhatalmazást adott a temesvári Prochaska Ede Fiai r. t. malomvállalat eme képviselőinek: Roth Aladárnak, Matias Augustinnak és Adler Lajosnak, hogy az aradi, bániai és az összes erdélyi malmokat a forgalmiadó befizetése és a regiszterek vezetésének szempontjából felülvizsgálhassák. Ha a fentiek Aradra látogatnak, akkor a pénzügyigazgatóság tisztviselőket rendel ki melléjük az ellenőrzési munka lebonyolításának céljából.

= **Tauszk Jenő** elfoglalta hivatalát. Az aradi társadalmi és pénzügyi körökben rendkívül népszerű Tauszk Jenő, az Arad-megyei Takarékpénztár ügyvezető igazgatója, a vakbéloperáció után visszanyerte teljes munkaképességét és barátai, tisztelői örömeire újból elfoglalta helyét a pénzügyintézetnél.

= **Reinhart Kálmán dr. előadása.** Az Iparos Szabadegyetem minden második vasárnap fokozódó érdeklődés mellett tartja meg előadásait. Ma, vasárnap délután 6 órakor Reinhart Kálmán dr., az ismert közgazdász lesz az előadó. Kinek az aradi lapokban megjelent közgazdasági cikkei általános feltűnést keltettek. Reinhart dr. a szövetkezeti mozgalom egyik legalaposabb ismerője és mai előadásában a fogyasztási szövetkezetek nagy közgazdasági jelentőségéről fog beszélni. Az előadás iránt már előre is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg és az Iparos Kulturház nagyterme vasárnap délután bizonyára zsúfolásig meg fog telni érdeklődő közönséggel, mely az előadásból a szövetkezeti mozgalomra vonatkozólag egészen új ismereteket fog szerezni. Az előadásra minden érdeklődőt szívesen lát a szabadegyetem vezetősege. A belépés díjtalan.

= **Fuvarokmányok küldése ajánlott levélben.** Az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara hivatalosan közli: Fuvarleveleket és egyéb fuvarokmányokat tartalmazó, külföldre szóló ajánlott levelek feladhatók ezentúl a Banca Nationala láttamozgása nélkül is.

= **Mintavásár Tripoliszban.** Március 8-ikán nyílik meg a tripoliszi hetedik nemzetközi mintavásár, amelynek ünnepélyes megnyitása egybe esik a fascista kormány uralomrajutásának tizedik évfordulójával.

= **Cégbejegyzések ellenőrzése.** A kereskedelmi és ipari minisztérium 128.985—1933. számú leiratában elrendelte, hogy a Kereskedelmi és Iparkamara, tekintettel a cégbejegyzések határidejének lejártára, kezdje meg az ellenőrzést és járjon el azon cégekkel szemben, amelyek bejegyzési kötelezettségüknek nem tettek eleget.

= **A prágai tavaszi mintavásár,** amely iránt Európaszerte felfokozott érdeklődés nyilvánul meg, ezidén március 19-ike és 20-ika között rendezik. A mintavásáron tizenhét iparág legjobb és legokosabb produktumai vonulnak fel, amelyek közül külön kell megemlítenünk az épitőipart, az élelmiszeripart, valamint a fényképezési és gyógyszerészeti cikkek kiállítását. A tradicionális rádió-szakosztály természetesen ezidén sem hiányzik a prágai mintavásárról és általános feltűnést tart hat számot a modern építésű plakát-pavillon is.

A munkaügyi bíróságok felállításáról szóló törvény fontosabb intézkedései

Irta: Dr. PARECZ GYÖRGY.

Munkaadót és munkást, jogászt és jogkereső községet egyformán érdeklí a hivatalos lapnak 1. évi február hó 15-i számában megjelent a munkaügyi igazságszolgáltatás létesítéséről és megszervezéséről szóló törvény. A munkaügyi bíróságok célja a törvény meghatározása szerint az, hogy a munkaadók és munkások, vagy magántisztviselők között avagy a munkások és magántisztviselők kebelében felmerült konfliktusokat egyeztetés vagy ítékezés útján megoldja, valamint az is, hogy a munkára vonatkozó és jelenleg érvényben lévő törvényes intézkedések elleni kihágások felett ítélkezzen. A munkaügyi bíróságok számát és székhelyét a törvény nem határozza meg, hanem ki mondja, hogy azok a munkaügyi minisztérium javaslatára és az igazságügyminisztériummal egyetértőleg kiadott minisztertanácsi jegyzőkönyv alapján, királyi dekrétummal létesítendők.

A munkaügyi bíróságok alanyi illetékessége a munkaadókra, munkásokra, magántisztviselőkre s az ezekkel a kategóriákkal egyenjogúsítottakra terjed ki. A törvény itt felsorolja, hogy kik tekintendők munkaadóknak, munkásoknak és magántisztviselőknak, ezek a felsorolások azonban csak enunciatív jellegűek, azaz a törvény csak példaképpen sorol fel néhány esetet, tág teret nyújtva ezen a téren a joggyakorlatnak. A felsorolások nagyjában megfelelnek az általános köznapifogalmaknak, néhány említésre méltó eltéréssel: Munkaadóknak tekintendők azok is, akik munkásoknak rendszeresen szerszámokat, helyiséget vagy gépiert bocsátanak rendelkezésére, meghatározott pénzösszeg vagy természetbeni szolgáltatás ellenében. Ugyancsak munkaadók a nem nyereszkes célú társaságok, intézmények, sőt a közüzemek is, ez utóbbiak tekintet nélkül arra, hogy közhatóságok közvetlen kezelésében vannak vagy pedig kommercializálva, mindezek azonban csak akkor, ha állandóan egy vagy több munkást vagy magántisztviselőt foglalkoztatnak. Munkásoknak tekintendők azok is, akik munkaszerződés nélkül, de mások számára és rendelkezésére dolgoznak, még akkor is ha nyersanyagot maguk szerzik be, a munkafelügyelők, kapusok, örök, szolgák, tanoncok, azok az iparosok, akik önállóan ugyan, de egyedül vagy csak családtagjaikkal együtt dolgoznak, továbbá azok, akik közösen üznek kézműipart. Magántisztviselőknak tekintendők a kereskedelmi utazók is, a bolti, inkasszósok és árusítók, a műhelyvezetők, a magánvasutak, villanyosok, autóbuszok stb. kalauzai és ellenőrei, a nyomdai korrektorok, a napilapok és folyóiratok szerkesztőségi személyzete, sőt — a cigányzenészek is (7. szakasz, 7. pont.) Nem tekintendők azonban magántisztviselőknak a vállalatok vezetői. Nem esnek a törvény rendelkezései alá a mezőgazdasági munkaadók és munkások sem, kivéve a mezőgazdasági ipart és az erdőkiterületeket. Mezőgazdasági ipar alatt azonban a törvény szerint nem értendő az az üzem, amelyben a földbirtokos a saját terményeit dolgozza fel.

Tárgyi szempontból a munkaügyi bíróságok hatásköre értékre való tekintet nélkül az összes munkaügyi vitás kérdésekre kiterjed. A törvény ezeket az eseteket felsorolja, helyszüke miatt azonban nem ismertethetjük. A munkaügyi bíróságok az 50.000 lej perértéken alóli ügyekben első és utolsó fokon döntenek.

Minden munkaügyi bíróság két bíróból és egy bizonyos számú laikus ülnökből fog állni. A bírakat az igazságügyminisztérium delegálja, míg az ülnököket a munka-, valamint a kereskedelmi és iparkamarák, továbbá más jogszemélyként elismert érdekképviseletek ajánlatára a munka- és egészségügyi minisztérium nevezi ki. A munkaügyi bíróság tanácsai egy elnöklő bíróból és két fél által delegált ülnökökből fognak állni. A felperes kérelmét írásban vagy szóban adhatja elő.

A munkaügyi bíróságokhoz intézett keresetek 10.000 lej perértékig bélyegmentesek, bélyegmentesek továbbá a természetüknél fogva meg nem határozható értékű, valamint a munkabér-nemfizetés miatt benyújtott kollektív keresetek is, amennyiben az egyénenként kiintézetett összegek meg nem haladják egyénenként a 10.000 lejt, valamint bélyegmentesek akkor is, ha az alkalmazottaknak havi fizetése az 5000 lejt meg nem haladja. A munkaügyi bíróságok költségeinek nézőbeni fedezésére különben a munkaügyi minisztérium minden idegen állampolgárságu alkalmazott után a munkaadótól évi 500 lej taxát szedhet. A munkaügyi bíróságok hatáskörébe utalt ügyekben a bíróságok megalakulásáig a járásbírók sűrűsége és elsőbbséggel ítélkeznek.

A törvényről első áttanulmányozásra nagy merészség lenne véleményt mondani. Előnyeit előre és elméletileg megállapítani nem lehet s szomorú lenne ha hibái olyan szembeszökők lennének, hogy azokat mindjárt az első olvasásra észre lehessen venni. Ugy előnyeit, mint hibáit a gyakorlat fogja megmutatni. Az ülnökök bevezetése minden esetre bátor újítás, hiszen tulajdonképpen a laikus bíraskodás részleges bevezetését jelenti, amely remélhetőleg egyrészt a jogi tudás, másrészt a praktikus gondolkodás s az élettel való szoros kapcsolatot szerencsés egyesülését fogja eredményezni.

Harminc milliárd lej a romániai városi lakosság adóssága

A konverziót és árverést felfüggesztő törvényt megszemlítő új törvény előkészítése

Bucurestiből jelentik, hogy az igazságügyminisztériumban folynak a városi és a mezőgazdasági adósságok szanálására vonatkozó törvény előmunkálatai. Az új törvény tudvalevően hatályon kívül helyezi a konverziós és az árverést felfüggesztő törvényeket. Nagy energiával gyűjtik a statisztikai adatokat, amelyekből már is kiderült, hogy 30 milliárd lej a városi adósságok összege. Popovici igazságügyminiszternek az az álláspontja, hogy a hi-

telezők és az adósok kössenek kiegyezéseket anyagi helyzetüknek megfelelően, sőt erre kényszeríteni is akarják őket, mert a törvény elkészítését ez megkönnyítené. A mezőgazdasági adósságokra nézve is ez az elv alakult ki. A bankok már igen sok esetben kiegyeztek a birtokosokkal, akik elég rendszeresen fizetnek az egyezés alapján. A pénzügyet az azt kívánják, hogy a Nemzeti Bank a mezőgazdasági váltók után visszamenőleg is csak 2 százalékot számítson nekik.

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

VASÁRNAP, MÁRCIUS 5.

Bucuresti. 12: Román zene. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Könnyű zene. 19.15: Zenekari hangverseny. 20.40: Gramofon. 21: Ábrahám Pál: Viktória, operett. — Budapest I. 10.15: Hírek. Kozmetika. 11: Ref. istentisztelet. 12: Róm kath. istentisztelet. Majd: A Budapesti Hangverseny Zenekar. Szünetben: „Rádiókrónika“. Elmundia Papp Jenő. 3: Polydor—Brunswick gramofonlemez. 4.45: Rádió Szabad Egyetem. 5.30: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd: Az I. honvédszázados zenekara. 6.25: Néprajzi közvetítés Török-pányból. A közvetítést vezeti Paudi Beáta. 7.15: Pertis Pali és cigányzenekara. 8: „A mi mindennapi humorunk“. Dr. Vitéz Miklós vidám csevegése. 8.30: Sporteredmények. 8.45: Egyfelvonások. 1. „Szalmaszivek“. Irta: Lackner István. 2. „A kárpitosinas“. Irta: Bordás Sándor. 3. „Kolozvári bál“. Irta: Tabéry Géza. Utána kb. 10.30: Pontos időjelzés, sporteredmények. 10.45: Ray Ventura jazz-zenekara a Labriola-szállóból. Budapest II. 4—4.45: Odeon gramofonlemez. — Bécs. 8.35: Ébresztő. 8.40: Gramofon. 10.40: Zongora- és orgonaverseny. 11.30: Brahms-hangverseny. 13.10: Szórakoztató zene. 16.30: Vonósnyegyes. 20: Hangverseny és választási hírek Berlinből. 23.25: Gramofon Berlinből. Közben választási hírek a hajnali órákig. A végleges választási eredmények beérkeztéig. — Belgrad. 13.30: Rádiózenekar. 16: Karének. 17.30: Népdalok. 18: Gramofon. 21: Rogowski: Marko című operájának részletei. 22.40: Rádiózenekar hangverseny. 23.50: Táncczene. — Langenberg. 12.30: „Ich bin vernünftigt mit meinem Glück“ című Bach-kantaté a lipcei Gewandhaus-zenekar és a Thomas-Kirche énekkarának közreműködésével. 14: Kamarazene. 17.30: Zenekari hangverseny. 19: Tarka est. 20: Filharmoniai hangverseny. 23.20: Könnyű zene. Közben: Választási eredmények. — Milano. 16: Operaelőadás. 20: Gramofon. — Pozsony. 18.45: Rádiózenekar. 21: Gramofon. — Prága. 8.30: Reggeli hangverseny. 9.30: Orgonaverseny.

HÉTFŐ, MÁRCIUS 6.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Rádiózenekar hangverseny. 19.10: Főadás. 19.25: Zenekari hangverseny folytatása. 20.40: Gramofon. 21: Haydn: Négyes. 21.45: Hárfaszóló. 22.05: Guana Ricci: Négyes. 22.30: Kávéházi zene. — Budapest I. 10.15: Gramofonlemez. 1: Déli harangszó. 1.05: Berend-szalonzene. 4.30: A rádió diákfőelőadása. „A magyar irodalom gyomszedő-

Fontos Budapestre utazók részére

Szálljon meg a

Merán szállóban

Berlini-tér 7. (Nyugatinál)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szállója. Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 3.50 P. Pensiók 7 P-től

Egy ágynál 10, két ágynál 20% engedmény a lap olvasóinak.

je: Gyulai. 5: Asszonyok tanácsadója. 6: „Novella“. 6.30: K. Comensoli Mária zongorázik. 7: Német nyelvoktatás. 7.20: Ifj. Sáray Elemér és cigányzenekara. 8: „Milyen az afrikai konyha“. Kittenberger Kálmán előadása. 8.30: A Filharmoniai Társaság hangversenyének közvetítése. Majd: Bura Károly és cigányzenekara a Metropol-szállóból. 11.30-tól 1-ig: Bura Károly cigányzenekara a berlini rádióállomás számára! — Bécs. 12.30: A Brunner-négyes hangverseny. 13.40: Gramofon. 18.05: Szalonzene. 20.25: Rossini: Angelina, közvetítés az Állami Operaházból. 23.10: Táncczene. — Belgrad. 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 16: Gramofon. 17: Rádiózenekar. 20.40: Gramofon. 21: Opera. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 14.35: Gramofonlemez. 18.30: Szakszofon szerzemények, előadja: Lengyel V. 18.40: Harmonikazene. 19.15: Gramofonlemez. 20.10: Gramofon. — Langenberg. 18: Hangverseny. 21: Bécsi harmonikazene. Utána: Táncczene. Mor. Ostrava. 11.10: Rendőrzene. 12: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 18.50: Gramofon. — Pozsony. 12.05: Gramofon. 17.10: Rádiózenekar. 18.50: Gramofon. 19: Rádiózenekar. 20.10: Zenekarak. — Róma. 18.30: Énekhangverseny. 21.45: Könnyű zene. — Varsó. 13.10: Gramofon. 16.50: Gramofon. 18: Kamarazene. 19.25: Kávéházi zene. 21.15: Verdi: Aida. Utána: Táncczene.

Csak a legújabb rádiót vegye!...

Megérkeztek az R. C. A. rádió

1933. típusai.

Szenzációk, haligassa meg.

Lerakat: 776

M. WEISZ & Co, Bulev. Regina Maria No. 11.

KEDD, MÁRCIUS 7.

Bucuresti. 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Könnyű zene. 19.25: Motzoi-zenekar. 20.40: Gramofon. 21: Énekhangverseny. 21.20: Rádiózenekar. — Budapest I. 10.15: Weidinger szalonzene. 1: Déli harangszó. 1.05: Gyöngyössy-Stumböck Mimi énekel és Sassy Iringo gondolkodik. 5: „Tavaszi munkák a virágserépből“. Dr. Kerekes Lajos előadása. 6: Sztérenyi József és Astri Kalseth énekelnek. 6.45: Novella. 7.15: Odeon gramofonlemez. 8: „Csók egy régi pesti bálon“. Farkas Imre előadása. 8.25: Az Operaház előadásának közvetítése. „Traviata“. Zenéjét szerzte Verdi. Majd: Csorba Gyula és cigányzenekara a Britannia-szállóból. — Bécs. 11.20: Kamarazene ifjúsági óra keretében. 12.30: Cerda-négyes. 13.40: Gramofon. 14.10—15: Hangosfilm-dalok. 16.20: Modern zongoraszámok. 18: Jazz. 21.05: Bécsi schrammelzene. 22: Szimfonikus hangverseny. 23.45: Táncczene. — Belgrad. 12: Rádiózenekar. 13.05: Gramofon. 16.30: Népdalok. 17: Szlav zene. 18: Gramofon. 20.30: Gramofon. 21: Cseh dalok. — Berlin. 16.45: Gyermekek. 19.05: Beethoven- és Mozart-dalok. 20.45: Nagy tengerészhangverseny. Utána: Kávéházi zene. — Kassa. 12.30: Gramofon. 13.30: A Slavia zenekar hangverseny. 14.35: Gramofon. 17.10: Katonazene. 18.20: Rádiózenekar. 23.15: Gramofon. Lipce. 13: Német vígoperából. 14.15: Schubert- és Schumann-lemez. 17.30: Keringők. 20.30: Énekhangverseny. 22.15: Szimfonia. Utána: Drezdai filharmonikusok hangverseny énekszámokkal. — Milano. 18: Gramofon. 18.30: Zenekari hangverseny. 20: Gramofon. 21.30: Lehár: Éva, operett. — Mor. Ostrava. 10.30: Gramofon. 17.10: Rádiózenekar. 19: A középkor európai zenéjének elemei. 23.15: Gramofon. — Róma. 18.30: Szalonzene. 21.15: Gramofon. 21.45: Zenekari hangverseny. 22.30: Szimfonia. 23: Hangverseny folytatása.

Elsőrendű, száraz bükk-, cserhasáb és dorong Kornis Testvérek R.-T.-nál

tüzifa, előnyös árban beszerezhető

ARAD, Str. ALEXANDRI 1. (v. Salscz-u.) Telefon 501

Apróhirdetések

OKTATÁS.

FRANCIA, NÉMET OKTATÁS, növendékek vizsgára előkészítése. Nagyon mérsékelt tandíj. Strada Unirel 1., földszint balra. 742

ÜZLETEK.

FÜSZERÜZLET italmérési joggal együtt átadó Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 771

Cipőüzletemet és máhelyemet

áthelyeztem Str. Marasesti (v. Kossuth-u.) 4. sz. alá. Ezen alkalomból olcsó cipő árusítás, férfi cipők Lei 250-tól, női cipők Lei 95-től elsőrendű anyagból.

E. Czernóczy.

B. B.

12

Ez a három jel már átment a köztudatba.

BRISTOL

Budapest

12.—P.-ért

ad naponta nagyon jó szobát elsőrangú ellátással.

A vendég minden kényelmét megtalálja.

Délután és este tánc.

A bárban intim hangulatú esték.

Kárpitos és díszítő műhelyemet

március 1-én Fischer Elíz palotából Str. Consto-riului (v. Batthyány ucca) 18. szám alá HELYEZTEM (Iparos Otthon sarok átellenében)

Fettik József kárpitos és díszítő

Olcsó tűzifa

Március elsejétől 4000 lei ab Arad állomás 10 tonnás vagononként I-a kétéves bükkhasáb. Megrendelhető: Papp Béla erdőtermelőnél Arad, Str. Badea Cárjan 5. (Angyal-u.) Ugyanott öblázatra és súlyra tűzifa legolcsóbban beszerezhető. Egy métermázsa fűrészt fa 50 lei házhoz szállítva. 639

Színházi és estélyi ruhákat legszebben fest, tisztít, valamint gallérokat legolcsóbban fényez 613

KNAPP

v. Weitzer-u. 11. modernül berendezett váll. iroda v. Magyar-u. 10.

Közkívánatra, Erdély közönségének általános óhajára második kiadást rendezünk a

„Legújabb Magyar Szakácskönyv”-ből,

mert az első kiadásunkat az utolsó darabig valósággal szétkapkodta a közönség.

Aki tehát az első kiadásban nem vett részt, annak módot adunk arra, hogy ezen minden idők legolcsóbb és legkitünőbb 260 oldalas szakácskönyvet 25 lejért bérmentve, amennyiben rendelését legkésőbb március hó 10-ig kiadóhivatalkunkban Arad, volt Tabajdy-ucca, Neuman-ház előszóval (írás nem kell) feladja.

FIGYELEM! Soha többé nem lesz rá alkalom, hogy egy minden más országban 300 lejért árusított könyv 25 lejért kerüljön forgalomba, mert ennyi pénzért még a hozzávaló tiszta papiros sem szerezhető be. Eljén tehát ezzel a többé vissza nem térő lehetőséggel és rendelje meg idejében 25 lejért a 260 oldalas Legújabb Magyar Szakácskönyvet Vidékiek küldjenek postautalvánnyal 25 lejt, melynek ellenében bérmentve megküldjük a Szakácskönyvet.

708

Erdélyi Friss Ujság, Arad.

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

A londoni Towerben kísért Boleyn Anna, a kivégzett királynő

Szakorvosok bírálják el a különös tömegszuggeráció-eselet

Londonból jelentik: Fantasztikus eset történt a minap a londoni Tower hatalmas épületében és tartja izgalomban azóta is az angol főváros közönségét. A hírhedt multu börtön, amely számos világtörténelmi rémtett, véres kivégzés és más borzalom színhelye volt, emberemlékezést óta furcsa mende-mondákra és rémhistóriákra adott alkalmat. A babonás emberek ma is azt állítják, hogy a Towerben állandó a kísértetjárás, arra azonban már régebbi idő óta nem volt példa, hogy bárki személyesen győződhetett volna meg a baljós híresztelésekről, amelyek azt hangoztatják, hogy éjnek idején szörnyű rémalakok tűnnek fel a vár sötét folyosóin.

A napokban aztán hihetetlen riadalom támadt a középkori lovagvárhoz hasonló épületben. Késő éjszaka az ugynevezett „vértonybol” vad lövöldözés zaja hallatszott, a nagy lármá felriasztotta az őrség tagjait, azok fegyvert ragadva gyors iramban a lövöldözés irányába siettek. A hatalmas, boltíves kereszt-folyosók felől halálsápadtan s láthatóan fel-dult állapotban ért az őrség elé egy fiatal test-örtiszt, aki az éjszaka folyamán a palota el-hagyatott épületszárnyában teljesített szolgál-

latot. A fiatal katonai elképedve jelentette az őrség parancsnokának, hogy éjjelkor kísérteties látományban volt része.

Allítása szerint az egykori tömlőc ajtájából áttetsző fehér alak közeledett feléje és nem vett tudomást a megállásra kényszerítő felszólításról, hanem nyugodtan tovább haladt. A tiszt rémülten vette észre, hogy a jelenség női alak, a fantomnak azonban — nincs feje és csonka nyakából vércseppek szivárognak.

Megdöbbenésében a testörtiszt fegyverét használta s néhány lövést adott le a tüne-ményre. A fantom ekkor fenyegetően felemelte karját és imbolygó léptekkel tovashoant a főkapu irányában. A hihetetlennek hangzó törté-

Félrevezetik Önt akkor, ha „OLLA” helyett silány utánzatokat ajánlanak. Ne tgye kockára egészségét. Kérje On is kimondot-tan az évtizedek óta elismert és legjobb-nak bevált „OLLA”-t eredeti csomagolásban.

netet később a főkapunál szolgálatot teljesítő őrcsapat tagjai is megerősítették, előttük szintén feltűnt a látomány, úgy hogy az éjjeltől hajnali négy óráig terjedő időben összesen tizenhatan látták a levágott fejű női kísértetet és benne az egyébként nyugodt idegzetű és a babona iránt kevésbé fogékony katonák Boleyn Annára, a kegyetlen VIII. Henrik király tragikusvégi hitvesére vélték ráismerni.

A Tower várkapitány-sága természetesen autósugesztiónak és hallucinációnak minősítette az egyébként érthetetlen esetet és szigorú vizsgálatot indított. A vizsgálat aztán megdöbbentő eredménnyel járt, mert kiderült, hogy

az emlékezetes éjszakán volt az évtor-dulója a szerencsétlen véget ért királyné kivégeztetésének.

Az esetről jegyzőkönyvet vettek fel és azt véleményezés céljából a londoni ideggyógyászati klinika vezető orvosai elé terjesztik, úgy hogy most azok feladata lesz annak elhárítása, hogy a sötét és vész-tjósító környezetnek a központi idegrendszerre való milyen hatása következtében törhetett ki a tömegszuggeráció ez a különös tünete a Tower őrségének tagjain.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVÁN
felel.

500-as motorkerékpárok gyári, új kivitelben, mig a készlet tart, 20.000 lejért lesznek kiárusítva. A KALMAN Auto & Motorabellum ARAD. Piata Catedralei No. 5.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk, Minden szó 4 lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

LEVELEZÉS.

KELLEMES OTTHON. ELFOGADVA és IGEN jelzés leveleket kérjük sürgősen átvenni. 753

HÁZASSÁG

HIRDETÉSEMRE olyan férfi választókn, aki benősülne földbirtokomba, házamba. Ambár iövendöbelim kívánságára ingatlanaimat eladhatnám. (vevő volna rá) Ügynök nem irion. Huszon-egy éves keresztény árvaleány vagyok, hozzáillő, szolid férfi levelét. Nagykoru jelzéssel az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. (Postrestante ki-zárva.)

NYUGDIKÉPES. keresztény állami hivatalnok vagyok. Berendezett lakásom, mindenem megvan, fizetésemből gond nélkül megélik, csak egy jó feleség hiányzik. Anyagiakra, szépségre nem nézek. Fontosak: jólelkűség, hűség, otthonkedvelés. Választ „Üres a ház” jelzéssel az Aradi Közlöny főkiaidóiba kérek. (Cimnélküli hiába próbálkozik.)

ALKALMAZÁS.

SZOBALÉANYT keresek Bul. Reg. Ferdinand (v. József főherceg-ut) 15. sz. l. em 18. 765

PERFEKT beíró főzönöt keresek azonnal Schillinger, v. Erzsébet-körut 770

FRANZOSIN, perfekt deutsch-rumänisch, Klavier, gute Empfehlungen, sucht Stelle zu grösseren Kindern. Adr. bitte in Adm. des Aradi Közlöny. 786

INTELLIGENTES deutsches Fräulein mögichst Österreicherin, mit Kindergärtnerinnen- und Jahreszeugnissen, wird zu elnem Kinde aufgenommen. Adresse bitte in die Adm. des Aradi Közlöny. 778

Raktárnokot

szorgalmast, expedicióhoz értő, 20 ezer lei készpénz garanciával. **KE-RESÜNK.** 744

Ajánlatokat „Önálló munkacso” jelzésre az Aradi Közlöny kiadóiba kérünk

Ügyes, jömegjelenésű FÉRFIAKAT és NŐKET

szezon cikk-eladására keresünk. Jelentkezés délután 3-6 között. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 744

Fizetéses tanulót

4 közgiskolával, megbízható, jócsaládból valót, erős fizikumut, felvesszünk. Markovits bórkereskedés, v. Szabadság-tér. 782

LAKÁS.

KÖZPONTI FEKVÉSÜ szépen berendezett tágas butorozott szobát keresek azonnal. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 744

Száraz, padozott

beraktározásra is alkalmas helyiség kiadó. Egyes butorok beraktározása is elfogadjatik, volt Révay-ucca 6. szám.

4 ÉS 5 SZOBAS teljesen modern második emeleti lakás kiadó. Str. Consistoriu'ui No. 11. 789

ELSŐEMELETI 4 szobás vilakás kiadó v. Tököly-tér 14. I. em. 752

KIADÓ egy sarokfiúszertület 2 szobás uccai lakással havi 800 lejért. Bővebbet v. Batthyány-ucca 27. 754

RAKTÁRNAK, vagy műhelynek alkalmas helyiség Bing-házban, Buev. Reg. Ferdinand 9., olcsón, azonnal kiadó 707

Kiadó május 1-re

étterem és vendéglő a törvénytörvényekkel szemben, v. Luther-tér 3., Müller-féle helyiség. Bővebbet a háztulajdonosnál. 740

Bul. Regale Ferdinand Boros Béni-tér 57-59.

alatti 5 szobás magánház garajjal, parkirozott udvarral, kerttel, május elsejére, esetleg hamarabbra kiadó, vagy eladó. Ertekezhetni ugyanott délelőtt 11-12 között.

Hetvenöt éve fennálló vendéglő és szálloda helyiség kiadó.

Ugyanott 3 szoba, előszoba és fürdőszoba kiadó. Str. Nucius Scevoia 6. sz., v. Hajó-ucca 780

VÉTEL ÉSELDADÁS.

KÉT szép kifogástalan állapotban levő ebédlő eladó. Str. Consistoriu'ui 8. 767

SZÉP fehér leányszoba és teljes előszoba berendezés kiadásból meg eladó. Str. Harle Chendi 1-3. I. em. 9. 761

ALKALMI VÉTEL Jó állapotban lévő írógép eladó. Bumbu, Str. Gheorghe Popa 2-4. 781

STRAFKOCSI rugóval 1 lóra eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 748

EGY cseréppel fedett helyiség faanyaggal eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóiban. 705

ARANYAT, EZÜSTÖT, BRILLIANST, szőnyegeket, antik festményeket és porcellánt, hálószobákat, varrógépeket, készpénzért vesszünk, COMISIO biz. üzlet, Bul. Reg. Maria 18., Dacia kávéház mellett.

AZ IRÓGÉP ma drága, nehezen beszerezhető (contingentált) áru. Fontos tehát, hogy meglévő pépéta legmegbízhatóbb műhely által javíttassa. **SZEGFÜ,** a főpostával szemben. Telefon 111. Az ország legmodernebbül berendezett írógépjavítóhelye.

Mindenféle berendezési tárgyak

eladók, butor, függőgy, edény. Strada Cloaca 14., földszint 734

Az új forgalmi adókönyvek (Registru special) számlakönyvek stb. a pénzügyigazgatóság elbírása szerint, kaphatók Ienci. G. nyomdájában Fischer Elis palota udvarában.

Talcumot

ioari célokra zöldesszürkét és fehérőt vagontelekben szállít Marga állomásról **BONCSI KAROLY,** Str. Aurel Vlaicu No. 3., Petroseni. 654

TRIOIRON

Rádióamatőrök és viszonteladók legelőnyösebb beszerzési forrása:

Hangszorók 500 lejtől

Csővek 80 lejtől

Uj típusu TrioTron csövek 120 lejtől

TrioTron hangszoró system 4 polusi 350 lejtől

” ” ” 8 ” 550 lejtől

Dinamikus hangszoró

TrioTron, Rola, Isonon márka 1000 lejtől

Cm kondenzátor — — — — 6 lejtől

Mf kondenzátor — — — — 16 ”

Tilit 1 Wattos — — — — 11 ”

Forgó kondenzátor — — — — 35 ”

Beépített készülék 3+1 lámpás 3000 lejtől

Dinamikus beépített készüléket 8000-tól 17.000 leig

EURÓPAI ÉS AMERIKAI GYÁRTMÁNYOK LEGMODERNEBB KIVITELBEN Hiteles egvényeknek eredeti áron kamat és költség felszámítás nélkül hosszú lejáratu hitel mellett szállít Közvetítők díjazatainak.

Garol Hirschmann ARAD, Str. Gheorghe Lazar 17.

„Semperit” vHázmárkájú kerékpár gummi és autó gummi vezérképviselete és gyári lerakata Semperit kerékpár gummi minden jobb szaküzletben kapható és sportegyesületi tagok engedélyben részesülnek.

Eladó földbirtokok és aradi házak!

Arad megyében 200 kishold 2. ma birtok 8 szobás lakással, cselédlakásokkal, sok gazdasági épülettel, 11.000 lejért holdanként.

Nagy városához 25 km. vasútállomástól 2 km. távolságra, fürdőhely mellett 100 kat. hold föld lakóházzal, gazdasági épületekkel, élő és holt felszereléssel 9000 lejért holdanként — esetleg aradi bérházzal elcserélendő.

Arad megyében, mezőváros közelében 150 hold föld élő és holt felszereléssel, gazdasági épületekkel, 14.000 lejért holdanként

Arad mellett 40 hold föld lakóházzal, gazdasági épületekkel, élő és holt felszereléssel, 20.000 lejért kat. holdanként. Ugyanott 34 kishold föld lakóházzal, gazdasági épülettel, 12.000 lejért holdanként

V. Deák Ferenc-uccában 12 lakásos bérház — telekértékben — 550.000 lejért Szent Péter-térj iskolá közelében adómentes ház 2 szobás lakással, gazdasági udvarral és kerttel — mélyen leszállított árban — 110.000 lejért.

V. Szabadság-tér közelében magasföldszintes ház 5 parkettás szobával, fürdőszobával és 1x2 szobás lakással, nagy bornincével — áron alul — 385.000 L.

Belváros legforgalmasabb utvonalaán 3 uccára nyíló nagy bérház 20 lakással és üzlettel, nagy bérjövdelemmel, 1 millió 200.000 lejért

V. Szabadság-tér közelében magasföldszintes 16 ház 16 drb. 3-2 és 1 szobás lakással, 650.000 lejért

Színház közelében emeletes bérházak 2-3 és 4 szobás, parkettás lakásokkal, 800.000 lejtől 1 millió lejes árákig.

Belváros aszfaltozott uccáiban emeletes ház 5 üzlettel és 5 lakással, 680.000 lejért

V. Erzsébet királynő köruton, v. Forray-uccában — részben adómentes — bérházak 800.000 lejtől 2 millió lejes árákig

Belváros közelében, a legforgalmasabb országut mentén üzletházak nagyforgalmu fűszerüzlettel, italmezzel, lakással és beszálló vendéglővel 100.000 lejtől 400.000 lejes árákig.

Legforgalmasabb utvonalaán emeletes ház 16 drb. lakással, 2 üzlettel, 925.000 lejért.

V. Szabadság-tér közelében, útvonalaán mentén adómentes villa 4 szobás fürdőszobás lakással, parkirozott udvarral 400.000 lejért.

Ezeken kívül a főtéren és a belváros legértékesebb uccáiban bér-, magán- és üzletházak nagy választékban.

Aradon és Temesváron legforgalmasabb vendéglők és szállodák

Gyórokon 3 kishold 16 termő szőlő emeletes kolnával és felszereléssel 75 ezer lejért eladó.

Haász Albert-irodája

ARAD, STR. EMINESCU (DEÁK FERENC-UGCA) 20-22.

Asszonyok, leányok részére

gyorsan és pontosan elsajátítható varró- és szabászati tanfolyamot kezdek. A legújabb párisi divat szerint tanítok. Olcsó árban. **PROBST-szalón,** Str. Consistoriu'ui 40., I em. 3146

Copyng office: leíró, sokszorosító iroda.

írógépen készült körlevelek hatásosak **SZEGFÜ** írógépüzlet a főpostával szemben. — Telefon 111.

INGAJAN.

KERESKÉK földbirtokot megvételre városához közel 200 holdig lakóházzal, épületekkel, felszereléssel. — Ügynökök ki-zárva. — Ajánlatokat „Birtok” jelzésre az Aradi Közlöny kiadóhivatala továbbít. 729

Telkek eladók

Ovár-téren. — Erdeklődni lehet: Muntean, Ovár-tér 10., d. u. 1-8-ig. 780